

Русский? Договоримся!

Szymon Domański

Narzędzia pomiaru dydaktycznego i narzędzia do ewaluacji procesu rozwijania kompetencji kluczowych, opracowane dla liceum ogólnokształcącego i technikum w zakresie nauczania języka rosyjskiego – wariant podstawy programowej III.2.0

opracowany w ramach projektu:

„Tworzenie zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w zakresie rozwoju umiejętności uniwersalnych dzieci i uczniów oraz kompetencji kluczowych niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2022

Redakcja merytoryczna: Beata Luc, Piotr Mazur
Redakcja językowa i korekta: Eduexpert sp. z o.o.
Projekt graficzny i projekt okładki: Eduexpert sp. z o.o.
Redakcja techniczna i skład: Eduexpert sp. z o.o.

Weryfikacja i odbiór niniejszej publikacji: Ośrodek Rozwoju Edukacji w Warszawie

w ramach projektu: *Weryfikacja i odbiór zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w zakresie rozwoju umiejętności uniwersalnych dzieci i uczniów oraz kompetencji kluczowych niezbędnych do poruszania się na rynku pracy*

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2022

Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl

Spis treści

WSTĘP	5
--------------------	----------

ROZDZIAŁ I

Testy pomiaru dydaktycznego badające poziom wiedzy i umiejętności	6
--	----------

1.1. Test diagnozy wstępnej na starcie	6
---	----------

1.1.1. Test 1, grupa A	6
------------------------------	---

1.1.2. Test 1, grupa B	7
------------------------------	---

1.1.3. Kartoteka testów dla grupy A i B	9
---	---

1.2. Testy diagnozy bieżącej	11
---	-----------

1.2.1. Test 2, grupa A	11
------------------------------	----

1.2.2. Test 2, grupa B	13
------------------------------	----

1.2.3. Kartoteka testów dla grupy A i B	15
---	----

1.3. Test diagnozy śródrocznej	18
---	-----------

1.3.1. Test 3, grupa A	18
------------------------------	----

1.3.2. Test 3, grupa B	19
------------------------------	----

1.3.3. Kartoteka testów dla grupy A i B	22
---	----

1.4. Test diagnozy na zakończenie	26
--	-----------

1.4.1. Test 4, grupa A	26
------------------------------	----

1.4.2. Test 4, grupa B	28
------------------------------	----

1.4.3. Kartoteka testów dla grupy A i B	32
---	----

ROZDZIAŁ II

Testy diagnostyczne badające przyrost wiedzy i umiejętności	35
--	-----------

2.1. Test badający przyrost wiedzy i umiejętności, grupa A	35
--	----

2.2. Test badający przyrost wiedzy i umiejętności, grupa B	36
--	----

2.3. Kartoteka testów dla grupy A i B	38
---	----

ROZDZIAŁ III

Arkusze samooceny i oceny koleżeńskiej	41
---	-----------

3.1. Arkusz samooceny do scenariusza lekcji	41
---	----

3.2. Arkusz oceny koleżeńskiej do pracy w parach	42
--	----

ROZDZIAŁ IV

Arkusze formatywnej i sumującej ewaluacji kompetencji kluczowych	44
4.1. Arkusz formatywnej ewaluacji kompetencji kluczowych	44
4.2. Arkusz sumującej ewaluacji kompetencji kluczowych	45

ROZDZIAŁ V

Przykłady dobrych praktyk planowania ewaluacji kompetencji kluczowych i uniwersalnych	48
--	-----------

ROZDZIAŁ VI

Arkusze ewaluacji kompetencji kluczowych i uniwersalnych (nauczyciel, uczeń)	50
6.1. Arkusz ewaluacji kompetencji kluczowych i uniwersalnych dla nauczyciela oraz arkusz ewaluacji kompetencji kluczowych i uniwersalnych dla ucznia	50
6.1.1. Arkusz ewaluacji kompetencji kluczowych i uniwersalnych – dla nauczyciela	50
6.1.2. Arkusz ewaluacji kompetencji kluczowych i uniwersalnych – dla ucznia	51
6.2. Przeprowadzenie analizy SWOT w oparciu o wyniki ewaluacji kompetencji kluczowych	53
BIBLIOGRAFIA	55

WSTĘP

Praca nauczyciela jest związana z diagnozowaniem oraz ocenianiem postępów wiedzy i umiejętności uczniów. To wyzwanie i warto, aby nauczyciel zgromadził odpowiednie narzędzia pomiaru dydaktycznego oraz do ewaluacji kompetencji kluczowych i uniwersalnych, by wykorzystując je przygotować narzędzia dostosowane do potrzeb konkretnych uczniów lub grupy, z którą pracuje.

Nauczyciel języka rosyjskiego powinien oceniać uczniów na bieżąco, stosując informację zwrotną, która wyposaży ucznia w wiedzę na temat tego, co już opanował w stopniu zadowalającym, a nad czym jeszcze musi popracować. Oceniać należy aktualny stan wiedzy i umiejętności. Dobry nauczyciel sprawdzi także, czy uczniowie robią postępy oraz użyje odpowiednich narzędzi, aby sprawdzić, czy w sposób adekwatny do potrzeb kształtuje kompetencje kluczowe na swoich lekcjach.

Prezentowany zestaw narzędzi pomiaru dydaktycznego i do ewaluacji kompetencji kluczowych jest propozycją, która ułatwia proces diagnozowania, monitorowania i oceniania uczniów na trzecim etapie edukacyjnym – w liceum ogólnokształcącym i technikum. Praca to jedynie przykład, który może stać się dla nauczyciela języka rosyjskiego inspiracją do tworzenia własnych materiałów dopasowanych do potrzeb swoich uczniów. Narzędzia mogą być stosowane wymiennie lub równoległe z zasadami oceniania przyjętymi w danej szkole lub placówce edukacyjnej.

Publikacja korzysta z założeń programu nauczania języka rosyjskiego *Русский? Договоримся!* autorstwa Szymona Domańskiego i Rafała Otręby. Rozwija treści znajdujące się w rozdziale piątym poradnika metodycznego towarzyszącego programowi nauczania oraz nawiązuje do scenariuszy interdyscyplinarnych projektów edukacyjnych – powstałych jako uzupełnienie wcześniej wymienionych narzędzi. Autor postanowił skupić się na zaprezentowaniu narzędzi pomiaru dydaktycznego oraz diagnozowania i ewaluacji kompetencji kluczowych dla wariantu podstawy programowej III.2.0 (wyżej wymieniony program dotyczy wariantów: III.1.P, III.1.R, III.2 oraz III.2.0), gdyż praktyka szkolna pokazuje, że jest to najbardziej popularny (w przypadku języka rosyjskiego) wariant podstawy programowej realizowany w szkole ponadpodstawowej.

ROZDZIAŁ I

Testy pomiaru dydaktycznego badające poziom wiedzy i umiejętności

1.1. Test diagnozy wstępnej na starcie

Testy diagnozy wstępnej nauczyciel powinien przeprowadzać na początku nowego etapu edukacyjnego. W przypadku III etapu taki test należy przeprowadzić z uczniami w pierwszej klasie. W związku z tym, iż prezentowane narzędzie diagnostyczne zostało przygotowane dla uczniów, którzy zaczynają uczyć się języka rosyjskiego, pytania w nim zawarte powinny dotyczyć przede wszystkim wiedzy ogólnej na temat historii, kultury, geografii, literatury czy muzyki rosyjskiej. Celem jest sprawdzenie, czy uczeń wie coś na temat kraju, ludzi oraz kultury, w jakiej funkcjonuje język, którego chce zacząć się uczyć. Często dzieje się tak, że wiedza kulturo- i realioznawcza staje się dla ucznia źródłem motywacji – chce nauczyć się języka, ponieważ interesuje go kultura, historia czy geografia Rosji. Zadaniem nauczyciela jest utrzymanie tego zainteresowania oraz motywowanie ucznia do kształtowania swoich umiejętności w zakresie języka rosyjskiego. Diagnoza może także wskazać uczniów, którzy wiedzą na temat Rosji niewiele lub nic. Nie oznacza to jednak, że nie powinni oni uczyć się języka rosyjskiego. Motywacja takich uczniów może mieć inne źródła: wewnętrzne (potrzeba samorozwoju) lub zewnętrzne (np. chęć bycia atrakcyjnym dla potencjalnych pracodawców). Wyniki testu zatem wskażą nauczycielowi, jaki jest poziom wiedzy kulturowej uczniów rozpoczynających naukę języka rosyjskiego.

Test dla tego wariantu podstawy programowej zawiera jedynie pytania zamknięte. Jego celem, poza wymienionymi powyżej, jest pokazanie uczniom, jak bogata i ciekawa jest geografia, historia oraz kultura Rosji.

1.1.1. Test 1, grupa A

1. Jakim alfabetem posługują się Rosjanie?

- A. grażdanką
- B. greckim
- C. łacińskim

2. Które z tych miast jest stolicą Rosji?

- A. Moskwa
- B. Petersburg
- C. Kijów

3. Dopasuj powieść do jej autora. Obok tytułu powieści wpisz literę odpowiadającą jej autorowi.

I. <i>Mistrz i Małgorzata</i>		A. Fiodor Dostojewski
II. <i>Wojna i pokój</i>		B. Michaił Bułhakow
III. <i>Zbrodnia i kara</i>		C. Lew Tołstoj

4. Zaznacz literę P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, lub literę F, jeśli stwierdzenie jest fałszywe.

- I. Walutą obowiązującą w Rosji jest rubel. (P/F)
- II. Główny szlak Kolei Transsyberyjskiej biegnie pomiędzy Moskwą a Nowosybirskiem. (P/F)
- III. Rosyjskie tory są węższe niż polskie. (P/F)
- IV. Dawna nazwa Petersburga to Leningrad. (P/F)

5. Do podanych poniżej słów dobierz definicje.

- Maslenica
- matrioszka
- Bajkał

- A. Najgłębsze jezioro w Rosji.
- B. Ostatni tydzień karnawału w religii prawosławnej (ostatki).
- C. Rosyjska zabawka składająca się z wielu drewnianych lalek włożonych jedna w drugą.

6. Dopasuj opis (A, B) do podanych nazwisk (1–3). Uwaga: jedno nazwisko zostało podane dodatkowo i nie pasuje do żadnego opisu.

- Borys Pasternak
- Dymitr Mendelejew
- Piotr Czajkowski

A. Słynny XIX-wieczny rosyjski kompozytor, autor muzyki do baletów, takich jak: *Jezioro łabędzie*, *Śpiąca królewna* czy *Dziadek do orzechów*.

B. Rosyjski XIX-wieczny chemik, uszeregował znane mu pierwiastki chemiczne według mas atomowych w tabeli znanej pod nazwą „Układu okresowego pierwiastków”.

1.1.2. Test 1, grupa B

1. Jakie kolory widnieją na flagie Rosji?

- A. Biały, niebieski i zielony.
- B. Biały, niebieski i czerwony.
- C. Niebieski i żółty.

2. W którym z poniższych miast znajduje się słynny Plac Czerwony?

- A. W Petersburgu.
- B. W Omsku.
- C. W Moskwie.

3. Dopasuj powieść do jej autora. Obok tytułu powieści wpisz literę odpowiadającą jej autorowi.

I. <i>Bracia Karamazow</i>	A. Lew Tołstoj
II. <i>Anna Karenina</i>	B. Fiodor Dostojewski
III. <i>Mistrz i Małgorzata</i>	C. Michaił Bułhakow

4. Zaznacz literę P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, lub literę F, jeśli stwierdzenie jest fałszywe.

- I. Walutą obowiązującą w Rosji jest hrywna. (P/F)
- II. Główny szlak Kolei Transsyberyjskiej biegnie pomiędzy Moskwą a Władywostokiem. (P/F)
- III. Rosyjskie tory są szersze niż polskie. (P/F)
- IV. Dawna nazwa Petersburga to Stalingrad. (P/F)

5. Do podanych poniżej słów dobierz definicje.

- pielmieni
- grażdanka
- ładoga

- A. Największe jezioro Europy znajdujące się na terenie Rosji.
- B. Tradycyjne rosyjskie pierogi z mięsnym farszem.
- C. Alfabet rosyjski.

6. Dopasuj opisy (A, B) do nazwisk (1–3). Uwaga: jedno nazwisko zostało podane dodatkowo i nie pasuje do żadnego opisu.

- Piotr Czajkowski
- Jurij Gagarin
- Borys Pasternak

- A. Słynny radziecki kosmonauta, pierwszy człowiek w przestrzeni kosmicznej.
- B. Rosyjski poeta i prozaik, laureat Nagrody Nobla w dziedzinie literatury za 1958 rok; nie mógł jej przyjąć ze względu na represje ze strony przedstawicieli komunistycznych władz.

1.1.3. Kartoteka testów dla grupy A i B

Nr zad.	Treści przedmiotowe – cele szczegółowe zgodne z wariantem podstawy programowej III.2.0	Umiejętności, poprzez które stopień opanowania wiedzy może być oceniany	Poziom opanowania wiedzy i umiejętności według taksonomii Niemierki	Kryteria oceny – grupa A	Kryteria oceny – grupa B
1	Uczeń posiada podstawową wiedzę o krajach, społeczeństwach i kulturach społeczności, które posługują się danym językiem obcym nowożytnym oraz o kraju ojczystym, z uwzględnieniem kontekstu lokalnego, europejskiego i globalnego.	Grupa A – uczeń wie, jakim alfabetem posługują się mieszkańcy Rosji. Grupa B – uczeń wie, jak wygląda flaga Rosji.	Poziom I – Wiadomości A. Zapamiętanie wiadomości	A – 1 pkt	B – 1 pkt
2	Uczeń posiada podstawową wiedzę o krajach, społeczeństwach i kulturach społeczności, które posługują się danym językiem obcym nowożytnym, a także o kraju ojczystym, z uwzględnieniem kontekstu lokalnego, europejskiego i globalnego.	Grupa A – uczeń wie, jakie miasta były stolicą Rosji na przestrzeni lat. Grupa B – uczeń wie, w jakim mieście znajduje się Plac Czerwony.	Poziom I – Wiadomości A. Zapamiętanie wiadomości	A – 1 pkt	C – 1 pkt
3	Uczeń posiada podstawową wiedzę o krajach, społeczeństwach i kulturach społeczności, które posługują się danym językiem obcym nowożytnym oraz o kraju ojczystym, z uwzględnieniem kontekstu lokalnego, europejskiego i globalnego.	Uczeń zna słynnych rosyjskich pisarzy i tytuły ich powieści.	Poziom I – Wiadomości A. Zapamiętanie wiadomości	I. B II. C III. A Łącznie 3 pkt za zadanie.	I. B II. A III. C Łącznie 3 pkt za zadanie.

Nr zad.	Treści przedmiotowe – cele szczegółowe zgodne z wariantem podstawy programowej III.2.0	Umiejętności, poprzez które stopień opanowania wiedzy może być oceniany	Poziom opanowania wiedzy i umiejętności według taksonomii Niemierki	Kryteria oceny – grupa A	Kryteria oceny – grupa B
4	Uczeń posiada podstawową wiedzę o krajach, społeczeństwach i kulturach społeczności, które posługują się danym językiem obcym nowożytnym oraz o kraju ojczystym, z uwzględnieniem kontekstu lokalnego, europejskiego i globalnego.	Uczeń potrafi oszacować prawdziwość zdań dotyczących Rosji.	Poziom I – Wiadomości A. Zapamiętanie wiadomości	I. P, II. F, III. F, IV. P Łącznie 4 pkt za zadanie.	I. F, II. P, III. P, IV. F Łącznie 4 pkt za zadanie.
5	Uczeń posiada podstawową wiedzę o krajach, społeczeństwach i kulturach społeczności, które posługują się danym językiem obcym nowożytnym oraz o kraju ojczystym, z uwzględnieniem kontekstu lokalnego, europejskiego i globalnego.	Uczeń potrafi dobrać definicje do pojęć.	Poziom I – Wiadomości A. Zapamiętanie wiadomości	Maslenica – B matrioszka – C Bajkał – A Łącznie 3 pkt za zadanie.	pielmieni – B grażdanka – C ładoga – A Łącznie 3 pkt za zadanie.
6	Uczeń posiada podstawową wiedzę o krajach, społeczeństwach i kulturach społeczności, które posługują się danym językiem obcym nowożytnym oraz o kraju ojczystym, z uwzględnieniem kontekstu lokalnego, europejskiego i globalnego.	Uczeń zna słynne postaci historyczne Rosji i potrafi je krótko scharakteryzować.	Poziom I – Wiadomości A. Zapamiętanie wiadomości	Piotr Czajkowski – A Dymitr Mendelejew – B Łącznie 2 pkt za zadanie.	Jurij Gagarin – A Borys Pasternak – B Łącznie 2 pkt za zadanie.

Liczba punktów do uzyskania: 14.

1.2. Testy diagnozy bieżącej

Celem diagnozy bieżącej jest sprawdzenie stopnia opanowania wiedzy i umiejętności z zakresu języka rosyjskiego z konkretnego działu lub zakresu tematycznego. Test taki sprawdza zarówno znajomość struktur leksykalnych, gramatycznych, jak i ortograficznych. Poniższe sprawdziany zostały sporządzone na bazie programu nauczania *Русский? Договоримся!* – sprawdzają stopień opanowania wiedzy i umiejętności ujętych w podstawie programowej. Test przeznaczony jest dla uczniów realizujących wariant podstawy programowej III.2.0. Testy sprawdzają znajomość słownictwa z zakresu tematycznego „Człowiek” dotyczącego:

- wieku i wyglądu zewnętrznego człowieka;
- konstrukcji: (кто?) *моложе/старше (кого?) на сколько лет?*; *у меня есть*;
- krajów i narodowości.

Z zakresu gramatyki w testach pojawią się zagadnienia dotyczące:

- czasowników I i II koniugacji w czasie teraźniejszym;
- zaimków osobowych;
- liczebników 1–100.

W zakresie komunikacji:

- mówienie o danych osobowych, w tym o kraju pochodzenia, narodowości i wieku;
- zadawanie pytania o wiek i odpowiadanie na nie;
- opisywanie wyglądu zewnętrznego człowieka;
- informowanie o różnicy wieku.

Celem testów jest sprawdzenie, czy i w jakim stopniu uczniowie opanowali wiedzę i umiejętności w obrębie działu tematycznego „Człowiek”. Wyniki testu wskażą, jaką wiedzę i umiejętności uczniowie opanowali w stopniu zadowalającym oraz jaki materiał jest dla nich wciąż niejasny i wymaga dalszych wyjaśnień i ćwiczeń.

1.2.1. Test 2, grupa A

1. Odpowiedz po rosyjsku na poniższe pytania:

- Как зовут твою подругу?
- Сколько лет твоему папе?
- Где ты живёшь?

2. uzupełnij poniższe zdania odpowiednią formą podanych czasowników.

A. говорить

- Моя подруга, что она любит школу.
- Они по-русски.
- Лиза, что ты

B. слушать

- Дима музыку.
- Моя мама любит рок.
- Какую музыку вы

3. Wybierz odpowiedzi zgodne z fotografią.

Źródło: pixabay.com (dostęp 17.11.2022).

▪ У неё:

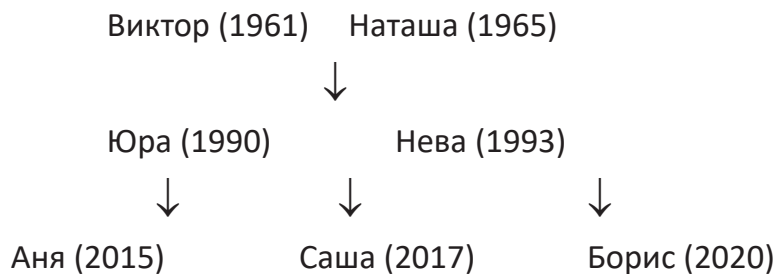
A. карие глаза

B. голубые глаза

C. прямые волосы

D. вьющиеся волосы

4. Na podstawie drzewa genealogicznego uzupełnij zdania A–D. Liczebniki zapisz słownie.

A. старше Наташи на четыре года.

B. Аня моложе на двадцать два года.

C. Борис моложе Саши на года.

D. Виктор старше Юры на лет.

E. Нева старше на двадцать семь лет.

5. W kilku zdaniach opisz Twojego koleżę/Twoją koleżankę:

- napisz, jak ma na imię i ile ma lat;
- napisz, gdzie mieszka i jakiej jest narodowości;
- opisz krótko, jak wygląda.

Twoja wypowiedź powinna liczyć od 30 do 50 słów.

1.2.2. Test 2, grupa B

1. Odpowiedz po rosyjsku na poniższe pytania.

- Кто ты по национальности?
- Сколько лет твоей подруге?
- Где живёт твой друг?

2. Uzupełnij poniższe zdania odpowiednią formą podanych czasowników.

A. писать

- Моя подруга письмо маме.
- Они интересную книгу.
- Лиза, а что ты

B. говорить

- Лукас по-английски и по-русски.
- Ольга о спорте.
- Я не люблю об исторических книгах.

3. Wybierz prawidłowe odpowiedzi zgodne ze zdjęciem.

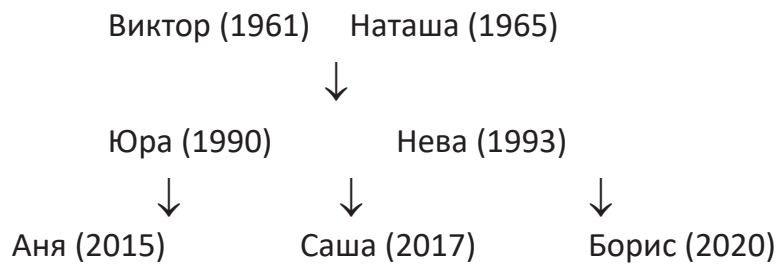

Źródło: pixabay.com (dostęp 17.11.2022).

У него:

- A. чёрные глаза и очки
- B. зелёные глаза
- C. длинные чёрные волосы
- D. короткие тёмные волосы

4. Na podstawie drzewa genealogicznego uzupełnij zdania A–D. Liczebniki zapisz słownie.

- A. старше Наташи на четыре года.
B. Аня моложе Невы на года.
C. Борис моложе на три года.
D. Виктор старше Юры на лет.
E. Нева моложе на три года.

5. **Opisz wybranego członka swojej rodziny:**

- napisz, jak ma na imię i ile ma lat;
- opisz krótko jego/jej wygląd zewnętrzny;
- napisz, gdzie mieszka i czym się interesuje.

1.2.3. Kartoteka testów dla grupy A i B

Nr zad.	Treści przedmiotowe – cele szczegółowe zgodne z wariantem podstawy programowej III.2.0	Umiejętności, poprzez które stopień opanowania wiedzy może być oceniany	Poziom opanowania wiedzy i umiejętności według taksonomii Niemierki	Kryteria oceny – grupa A	Kryteria oceny – grupa B
1	Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematu „Człowiek”.	Uczeń potrafi odpowiedzieć na podstawowe pytania dotyczące danych osobowych.	Poziom I – Wiadomości B. Zrozumienie wiadomości Poziom II – Umiejętności C. Stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych	Uczniowie powinni udzielić odpowiedzi pełnymi zdaniami. Uczeń może zdobyć: odp. 1 – 2 pkt; odp. 2 – 2 pkt; odp. 3 – 1 pkt. Łącznie 5 pkt za zadanie.	Uczniowie powinni udzielić odpowiedzi pełnymi zdaniami. Uczeń może zdobyć: odp. 1 – 1 pkt; odp. 2 – 2 pkt; odp. 3 – 2 pkt. Łącznie 5 pkt za zadanie.
2	Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (gramatycznych) umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematu „Człowiek”.	Uczeń potrafi zastosować czasowniki I i II koniugacji.	Poziom I – Wiadomości B. Zrozumienie wiadomości Poziom II – Umiejętności C. Stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych	1 pkt za każdy prawidłowo użyty czasownik. Łącznie 6 pkt za zadanie.	1 pkt za każdy prawidłowo użyty czasownik. Łącznie 6 pkt za zadanie.
3	Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych) umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematu „Człowiek”.	Uczeń potrafi dobrać zdania opisujące fotografię.	Poziom I – Wiadomości A. Zapamiętanie wiadomości B. Zrozumienie wiadomości	A, D Łącznie 2 pkt za zadanie.	A, D Łącznie 2 pkt za zadanie.

Nr zad.	Treści przedmiotowe – cele szczegółowe zgodne z wariantem podstawy programowej III.2.0	Umiejętności, poprzez które stopień opanowania wiedzy może być oceniany	Poziom opanowania wiedzy i umiejętności według taksonomii Niemierki	Kryteria oceny – grupa A	Kryteria oceny – grupa B
4	Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematu „Człowiek” i „Życie prywatne”.	Uczeń potrafi przeanalizować drzewo genealogiczne i uzupełnić zdania właściwą formą gramatyczną liczebników i rzeczowników.	Poziom I – Wiadomości B. Zrozumienie wiadomości Poziom II – Umiejętności D. Stosowanie umiejętności w sytuacjach problemowych	A. Виктор B. Невы C. три D. двадцать девять E. Бориса Uczeń otrzymuje 1 pkt za każdą prawidłowo uzupełnioną lukę. Wymagana jest pełna poprawność gramatyczna i ortograficzna wpisywanych wyrazów. Uczniowie mający specyficznie problemy w uczeniu się mogą popełnić dwa błędy ortograficzne. Łącznie 5 pkt za zadanie.	A. Виктор B. двадцать два C. Саши D. двадцать девять E. Юры Uczeń otrzymuje 1 pkt za każdą prawidłowo uzupełnioną lukę. Wymagana jest pełna poprawność gramatyczna i ortograficzna wpisywanych wyrazów. Uczniowie mający specyficznie problemy w uczeniu się mogą popełnić dwa błędy ortograficzne. Łącznie 5 pkt za zadanie.

Nr zad.	Treści przedmiotowe – cele szczegółowe zgodne z wariantem podstawy programowej III.2.0	Umiejętności, poprzez które stopień opanowania wiedzy może być oceniany	Poziom opanowania wiedzy i umiejętności według taksonomii Niemierki	Kryteria oceny – grupa A	Kryteria oceny – grupa B
5	<p>Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematu „Człowiek”.</p> <p>Uczeń tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne: opisuje ludzi.</p>	Uczeń potrafi opisać człowieka.	<p>Poziom I – Wiadomości</p> <p>A. Zapamiętanie wiadomości</p> <p>B. Zrozumienie wiadomości</p> <p>Poziom II – Umiejętności</p> <p>C. Stosowanie umiejętności w sytuacjach typowych</p>	<p>Przekazanie informacji zawartych w poleceniu – 6 pkt: pierwsza informacja 2 pkt; druga informacja – 2 pkt; trzecia informacja 2 pkt.</p> <p>Spójność i logika wypowiedzi: 0, 1, 2 pkt.</p> <p>Zakres środków językowych: 2 pkt – użyto środków językowych z zakresu tematu „Człowiek”; 1 pkt – użyto środków językowych, jednak ich zakres jest bardzo ubogi; 0 pkt – nie użyto środków językowych.</p> <p>Poprawność środków językowych: 2 pkt wszystkie użyte środki językowe są poprawne; 1 pkt – tekst posiada niewielkie błędy, które nie zakłócają rozumienia tekstu; 0 pkt – tekst zawiera liczne błędy, które zakłócają jego rozumienie; 0 pkt – brak odpowiedzi</p> <p>Łącznie 12 pkt za zadanie.</p>	<p>Przekazanie informacji zawartych w poleceniu – 6 pkt: pierwsza informacja 2 pkt; druga informacja – 2 pkt; trzecia informacja 2 pkt.</p> <p>Spójność i logika wypowiedzi: 0, 1, 2 pkt.</p> <p>Zakres środków językowych: 2 pkt – użyto środków językowych z zakresu tematu „Człowiek”; 1 pkt – użyto środków językowych, jednak ich zakres jest bardzo ubogi; 0 pkt – nie użyto środków językowych.</p> <p>Poprawność środków językowych: 2 pkt wszystkie użyte środki językowe są poprawne; 1 pkt – tekst posiada niewielkie błędy, które nie zakłócają rozumienia tekstu; 0 pkt – tekst zawiera liczne błędy, które zakłócają jego rozumienie; 0 pkt – brak odpowiedzi.</p> <p>Łącznie 12 pkt za zadanie.</p>

1.3. Test diagnozy śródrocznej

Diagnoza śródroczna jest podsumowaniem dłuższego okresu nauczania, zwykle półrocza nauki. Jej celem jest zbadanie stopnia opanowania wiadomości i umiejętności opisanych w podstawie programowej wprowadzonych w półroczu nauki. Analiza wyników diagnozy śródrocznej pozwoli nauczycielowi zobaczyć, jaką wiedzę i umiejętności z zakresu języka rosyjskiego uczniowie opanowali w stopniu zadowalającym, a co wymaga dalszej pracy. Zatem wyniki są podstawą ewaluacji sposobów kształtowania umiejętności językowych. Poniższe testy, opracowane w odniesieniu do programu nauczania języka rosyjskiego *Русский? Договоримся!* autorstwa Szymona Domańskiego i Rafała Otręby, należy przeprowadzić po co najmniej jednym półroczu nauki – wśród uczniów uczących się języka od podstaw, w pierwszym roku nauki. Testy obejmują materiał leksykalny, gramatyczny, ortograficzny i fonetyczny z zakresu bloków tematycznych:

- „Człowiek”;
- „Miejsce zamieszkania”;
- „Edukacja”;
- „Praca”.

1.3.1. Test 3, grupa A

1. Przeczytaj opisy sytuacji i wybierz odpowiednie pytanie.

1.1. Chcesz zapytać, jakiej narodowości jest nowo poznany chłopak. Co powiesz?

A. В какой стране ты живёшь?

B. Кто ты по национальности?

C. Где живёт твой брат?

1.2. Chcesz dowiedzieć się, gdzie spędzi wakacje Twoja koleżanka. Jak o to zapytasz?

A. Ты зимой поедешь в Германию?

B. Какие у тебя планы на завтра?

C. Куда ты поедешь на летние каникулы?

1.3. Chcesz dowiedzieć się, jak ma na imię mama Twojej koleżanki. Jak ją o to zapytasz?

A. Это твоя мама? Как её зовут?

B. Где твоя мама?

C. Где работает твоя мама?

1.4. Chcesz się dowiedzieć, na którym piętrze mieszka Twój kolega. Jak o to zapytasz?

A. На каком этаже ты живёшь?

B. Тебе нравится моя квартира?

C. Где ты живёшь?

2. Przeczytaj wypowiedzi osób, do każdej z nich dopasuj odpowiedni typ szkoły.

начальная школа – общеобразовательный лицей – техникум

A. Меня зовут Виктор. Моя школа находится в центре города. Мой любимый предмет – география. Я очень люблю учиться, и поэтому через год я пойду в лицей.

В. Привет, я Пётр! Мне 17 лет. В будущем я хочу работать механиком, поэтому я учусь в этой школе.

С. Меня зовут Ольга. Я полька. Я ученица четвёртого класса. В мае я буду сдавать экзамен на аттестат зрелости.

3. Uzupełnij luki odpowiednim słowem w języku rosyjskim.

Моя подруга Аня – красавица! У неё большие голубые и полудлинные, прямые, светлые волосы. Она высокого – 185 сантиметров. Она очень любит спорт и поэтому у неё спортивная

4. Wyśluchaj dwukrotnie tekstu i zaznacz „P”, jeśli zdanie jest zgodne, a „F”, jeśli jest niezgodne z jego treścią.

Текст powinien być odczytany przez nauczyciela z zachowaniem zasad prawidłowej akcentuacji i intonacji. Uczniowie z dysfunkcją słuchu powinni otrzymać transkrypcję tekstu do tego zadania.

Дом Нины – это двухэтажный особняк на окраине города. На первом этаже дома у неё: гараж, прихожая, кухня и гостиная. В прихожей стоят вешалка и огромное зеркало. Кухня – как говорит Нина – это сердце её дома. Там стоят белые кухонные шкафчики, большой холодильник, посудомоечная машина и электрическая духовка. В самом центре стоит большой круглый стол, а у стола четыре стула. На втором этаже находятся: комната Нины, туалет и ванная. Комната Нины удобная. У Нины в комнате немного мебели: кровать, шкаф, письменный стол, на котором стоят: компьютер и принтер.

I. Дом Нины находится в центре города.	(P/F)
II. Кухня находится на первом этаже.	(P/F)
III. В прихожей огромное зеркало.	(P/F)
IV. Комната Нины – это сердце дома.	(P/F)

5. Do każdej z kategorii dopisz pięć rzeczowników.

квартира:

человек:

школа:

6. Napisz kilka zdań o swojej szkole. W opisie wykorzystaj słowa wypisane dla tej kategorii w poprzednim zadaniu. Twoja wypowiedź powinna liczyć co najmniej 30 słów.

1.3.2. Test 3, grupa B

1. Przeczytaj opisy sytuacji i wybierz odpowiednie pytanie.

1.1. Chcesz zapytać, z jakiego kraju pochodzi nowo poznany chłopak. Co powiesz?

A. В какой стране ты родился и жил до сих пор?

B. Кто ты по национальности?

C. Где живёт твой брат?

1.2. Chcesz dowiedzieć się, czy Twoja koleżanka spędzi ferie zimowe w Niemczech. Jak o to zapytasz?

- A. Зимой ты поедешь в Германию?
- B. Какие у тебя планы на завтра?
- C. Куда ты поедешь на летние каникулы?

1.3. Chcesz dowiedzieć się, gdzie pracuje mama Twojej koleżanki. Jak ją o to zapytasz?

- A. Это твоя мама? Как её зовут?
- B. Где твоя мама?
- C. Где работает твоя мама?

1.4. Chcesz zapytać o opinię na temat swojego mieszkania. Jak to zrobisz?

- A. Ты живёшь на первом или на втором этаже?
- B. Тебе нравится моя квартира?
- C. Тебе нравится моя комната?

2. Przeczytaj wypowiedzi osób, do każdej z nich dopasuj odpowiedni typ szkoły.

начальная школа – общеобразовательный лицей – техникум

A. Привет, я Пётр! Мне 17 лет. В будущем я хочу работать механиком, поэтому я учусь в этой школе.

B. Меня зовут Виктор. Моя школа находится в центре города. Мой любимый предмет – география. Я очень люблю учиться и поэтому через год я пойду в лицей.

C. Привет, меня зовут Соня! Мне 16 лет. Я учусь в четырёхлетней школе. Мой любимый предмет – это биология и надеюсь, что через три года я буду студенткой медицинского факультета.

3. Uzupełnij luki odpowiednim słowem w języku rosyjskim.

Мой друг Виктор – красавчик. У него маленькие, но красивые, голубые и короткие, тёмные Он низкого роста – 168 сантиметров. Виктор занимается, его любимая футбольная команда – это „Динамо” из Москвы.

4. Wysłuchaj dwukrotnie tekstu i zaznacz „P”, jeśli zdanie jest zgodne, a „F”, jeśli jest niezgodne z jego treścią.

Tekst powinien być odczytany przez nauczyciela z zachowaniem zasad prawidłowej akcentuacji i intonacji. Uczniowie z dysfunkcją słuchu powinni otrzymać transkrypcję tekstu do tego zadania.

Квартира Антона находится в многоэтажном доме в центре города. Это маленькая квартира. У входа находится прихожая, в которой вешалка и тумба для обуви. Слева находится маленькая, уютная кухня, а справа ванная. Любимая комната Антона – гостиная, там стоят буфет, комод, диван и низкий столик. В квартире есть ещё маленькая спальня, в которой только шкаф и кровать.

- I. Квартира Антона находится в деревне. (P/F)
II. Тумба для обуви находится в прихожей. (P/F)
III. Любимая комната Антона – это гостиная. (P/F)
IV. В гостиной находится шкаф. (P/F)

5. Do każdej z kategorii dopisz pięć rzeczowników.

работа:

семья:

дом:

6. Napisz kilka zdań o swojej pracy marzeń. W opisie wykorzystaj wszystkie słowa wypisane w poprzednim zadaniu. Twoja wypowiedź powinna liczyć co najmniej 30 słów.

1.3.3. Kartoteka testów dla grupy A i B

Nr zad.	Treści przedmiotowe – cele szczegółowe zgodne z wariantem podstawy programowej III.2.0	Umiejętności, poprzez które stopień opanowania wiedzy może być oceniany	Poziom opanowania wiedzy i umiejętności według taksonomii Niemierki	Kryteria oceny – grupa A	Kryteria oceny – grupa B
1	Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych) umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematów: „Człowiek”, „Miejsce zamieszkania”, „Praca”.	Uczeń potrafi prawidłowo zareagować na opisane sytuacje.	Poziom I – Wiadomości B. Zrozumienie wiadomości Poziom II – Umiejętności C. Wykorzystanie wiadomości w sytuacjach typowych	1.1. B 1.2. C 1.3. A 1.4. A Po 1 pkt za każdy podpunkt. Łącznie 4 pkt za zadanie.	1.1. A 1.2. A 1.3. C 1.4. B Po 1 pkt za każdy podpunkt. Łącznie 4 pkt za zadanie.
2	Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych) umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematu „Edukacja”. Uczeń rozumie proste wypowiedzi pisemne: określa główną myśl tekstu lub fragmentu tekstu.	Uczeń potrafi dopasować typ szkoły do wypowiedzi.	Poziom I – Wiadomości B. Zrozumienie wiadomości	A. начальная школа B. техникум C. общеобразовательный лицей 1 pkt za prawidłową odpowiedź. Łącznie 3 pkt za zadanie.	A. техникум B. начальная школа C. общеобразовательный лицей 1 pkt za prawidłową odpowiedź. Łącznie 3 pkt za zadanie.

Nr zad.	Treści przedmiotowe – cele szczegółowe zgodne z wariantem podstawy programowej III.2.0	Umiejętności, poprzez które stopień opanowania wiedzy może być oceniany	Poziom opanowania wiedzy i umiejętności według taksonomii Niemierki	Kryteria oceny – grupa A	Kryteria oceny – grupa B
3	Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych) umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematu „Człowiek”.	Uczeń potrafi uzupełnić tekst tak, aby tworzył spójną, logiczną i poprawną gramatycznie i ortograficznie całość.	Poziom I – Wiadomości B. Zrozumienie wiadomości	<p>Моя подруга Аня – красавица! У неё большие голубые глаза и полудлинные, прямые, светлые волосы. Она высокого роста – 185 сантиметров. Она очень любит спорт, и поэтому у неё спортивная фигура.</p> <p>Po 1 pkt za każdą poprawnie uzupełnioną lukę. Łącznie 3 pkt za zadanie.</p>	<p>Мой друг Виктор – красавчик. У него маленькие, но красивые, голубые глаза и короткие, тёмные волосы. Он низкого роста – 168 сантиметров. Виктор занимается спортом, его любимая футбольная команда – это „Динамо” из Москвы.</p> <p>Po 1 pkt za każdą poprawnie uzupełnioną lukę. Łącznie 3 pkt za zadanie.</p>

Nr zad.	Treści przedmiotowe – cele szczegółowe zgodne z wariantem podstawy programowej III.2.0	Umiejętności, poprzez które stopień opanowania wiedzy może być oceniany	Poziom opanowania wiedzy i umiejętności według taksonomii Niemierki	Kryteria oceny – grupa A	Kryteria oceny – grupa B
4	<p>Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych) umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematu „Miejsce zamieszkania”.</p> <p>Uczeń rozumie proste wypowiedzi ustne: znajduje w wypowiedzi określone informacje.</p>	Uczeń określa prawdziwość zdań na podstawie wysłuchanego tekstu.	<p>Poziom I – Wiadomości</p> <p>A. Zapamiętanie wiadomości</p> <p>B. Zrozumienie wiadomości</p>	<p>F, P, P, F</p> <p>1 pkt za każdą prawidłową odpowiedź.</p> <p>Łącznie 4 pkt za zadanie.</p>	<p>F, P, P, F</p> <p>1 pkt za każdą prawidłową odpowiedź.</p> <p>Łącznie 4 pkt za zadanie.</p>
5	<p>Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych) umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematów: „Człowiek”, „Miejsce zamieszkania”, „Praca”, „Edukacja”.</p>	<p>Uczeń potrafi zaproponować pięć słów (zwrotów, wyrażeń) pasujących do danej kategorii.</p> <p>Uczeń zapisuje słowa poprawnie pod względem gramatycznym i ortograficznym.</p>	<p>Poziom I – Wiadomości</p> <p>A. Zapamiętanie wiadomości</p>	<p>Uczeń otrzymuje 2 pkt za podanie i poprawne zapisanie 5 rzeczowników. Uczeń otrzymuje 1 pkt, jeśli zaproponował co najmniej trzy słowa do danej kategorii; 0 pkt, jeśli do danej kategorii wpisał mniej niż trzy słowa.</p> <p>Łącznie 6 pkt za zadanie.</p>	<p>Uczeń otrzymuje 2 pkt za podanie i poprawne zapisanie 5 rzeczowników. Uczeń otrzymuje 1 pkt, jeśli zaproponował co najmniej trzy słowa do danej kategorii; 0 pkt, jeśli do danej kategorii wpisał mniej niż trzy słowa.</p> <p>Łącznie 6 pkt za zadanie.</p>

Nr zad.	Treści przedmiotowe – cele szczegółowe zgodne z wariantem podstawy programowej III.2.0	Umiejętności, poprzez które stopień opanowania wiedzy może być oceniany	Poziom opanowania wiedzy i umiejętności według taksonomii Niemierki	Kryteria oceny – grupa A	Kryteria oceny – grupa B
6	<p>Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych) umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematów: „Człowiek”, „Miejsce zamieszkania”, „Praca”, „Edukacja” – w zależności od wybranego tematu pracy.</p> <p>Uczeń tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne (w zależności od wybranego tematu): opisuje ludzi, zwierzęta, przedmioty, miejsca i zjawiska.</p>	<p>Grupa A: Uczeń potrafi opisać swoją szkołę.</p> <p>Grupa B: Uczeń potrafi opisać pracę marzeń.</p>	<p>Poziom I – Wiadomości</p> <p>A. Zapamiętanie wiadomości</p> <p>B. Zrozumienie wiadomości</p> <p>Poziom II – Umiejętności</p> <p>C. Wykorzystanie wiadomości w sytuacjach typowych</p>	<p>Przekazanie informacji zawartych w poleceniu: wykorzystanie 4–5 słów – 4 pkt; 3 słów – 3 pkt; 2 słów – 2 pkt; 1 słowa – 1 pkt. Spójność i logika wypowiedzi – 0, 1 lub 2 pkt.</p> <p>Zakres środków językowych: 2 pkt – użyto środków językowych z zakresu wybranego tematu; 1 pkt – użyto środków językowych jednak ich zakres jest bardzo ubogi; 0 pkt – nie użyto środków językowych.</p> <p>Poprawność środków językowych: 2 pkt – wszystkie użyte środki językowe są poprawne; 1 pkt – tekst posiada niewielkie błędy, które nie zakłócają jego zrozumienia; 0 pkt – tekst zawiera liczne błędy zakłócające jego rozumienie lub jest zbyt krótki.</p> <p>Maksymalnie 8 pkt za zadanie.</p>	<p>Przekazanie informacji zawartych w poleceniu: wykorzystanie 4–5 słów – 4 pkt; 3 słów – 3 pkt; 2 słów – 2 pkt; 1 słowa – 1 pkt. Spójność i logika wypowiedzi – 0, 1 lub 2 pkt.</p> <p>Zakres środków językowych: 2 pkt – użyto środków językowych z zakresu wybranego tematu; 1 pkt – użyto środków językowych jednak ich zakres jest bardzo ubogi; 0 pkt – nie użyto środków językowych.</p> <p>Poprawność środków językowych: 2 pkt – wszystkie użyte środki językowe są poprawne; 1 pkt – tekst posiada niewielkie błędy, które nie zakłócają jego zrozumienia; 0 pkt – tekst zawiera liczne błędy zakłócające jego rozumienie lub jest zbyt krótki.</p> <p>Maksymalnie 8 pkt za zadanie.</p>

Liczba punktów do uzyskania: 28.

1.4. Test diagnozy na zakończenie

Zaproponowane poniżej testy diagnozy na zakończenie stanowią swoiste podsumowanie pierwszego roku nauki języka rosyjskiego – przy założeniu, że uczniowie realizują wariant podstawy programowej III.2.0. Celem testów jest określenie, w jakim stopniu uczący się opanowali wiedzę i umiejętności z zakresu języka rosyjskiego po pierwszym roku nauki. Wyniki testu na zakończenie, podobnie jak w przypadku poprzedniego, wyposażą nauczyciela w informacje na temat wiedzy i umiejętności, z którymi uczniowie nie mają problemów oraz wskażą te zagadnienia językowe, które wymagają powtórzenia i dalszej pracy. W związku z tym liczba zdobytych przez ucznia punktów będzie nośnikiem informacji dla nauczyciela, czy uczeń powinien kontynuować naukę na kolejnym etapie edukacji. Wnioski z analizy wyników warto wziąć pod uwagę, planując pracę z daną klasą w kolejnym roku. Poniższe diagnozy zostały na bazie programu nauczania języka rosyjskiego dla liceum ogólnokształcącego i technikum *Русский? Договоримся!* W testach zawarte zostały zadania sprawdzające wiedzę i umiejętności z zakresów tematycznych:

- „Człowiek”;
- „Miejsce zamieszkania”;
- „Praca”;
- „Edukacja”;
- „Życie prywatne”;
- „Żywienie”;
- „Elementy wiedzy o Rosji”.

1.4.1. Test 4, grupa A

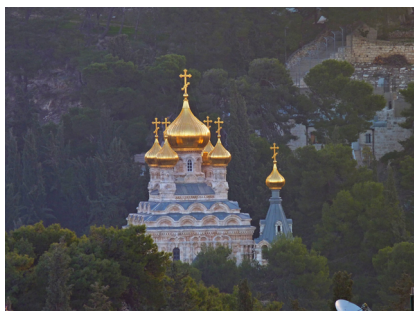
1. Dopasuj poniższe słowa do fotografii.

церковь, Масленица, пельмени, икра

A.

Źródło: papik.pro (dostęp 17.11.2022).

B.

Źródło: pixabay.com (dostęp 17.11.2022).

C.

Źródło: pixabay.com (dostęp 17.11.2022).

2. Posłuchaj dialogu i wybierz prawidłową odpowiedź na pytanie.

Dialog odczytuje nauczyciel. Uczniowie słabo słyszący powinni otrzymać wydrukowany tekst dialogu.

- Привет, Маша! У меня домашнее задание, мне надо написать о самых популярных предметах в школе. Скажи мне, какой твой любимый?
- У меня очень много любимых предметов. Но во-первых, это английский язык.
- Почему?
- Просто я люблю иностранные языки.
- Понял! И что ещё?
- Во-вторых, я очень люблю информатику.
- А почему именно информатику?
- Потому что я интересуюсь компьютерами. Я хочу стать программистом.
- Спасибо, Маша! Ты мне помогла.
- Не за что, Игорь! Пока!

Какой иностранный язык изучает Маша?

- A. французский.
- B. русский.
- C. английский.
- D. немецкий.

3. Przeczytaj tekst i odpowiedz na pytania.

Из всех предметов, изучаемых в школе, больше всего я люблю историю. Я всегда жду каждого урока. Не понимаю, как можно не любить историю, ведь этот школьный предмет может рассказать о том, как жили наши предки. История – это наука о жизни. Когда я вырасту, я хочу стать археологом или юристом, поэтому я записался на дополнительные занятия по этому предмету. Они у меня по вторникам и по четвергам.

Мою подругу зовут Нина, её любимый предмет в школе – это биология. Она любит учить о физиологии человека. Иван, парень Нины, любит физкультуру. Его любимый вид спорта – это баскетбол, но он также любит

волейбол. У каждого из нас свой любимый предмет, но есть также один такой, которого никто не любит и это физика. В нашем классе никто не понимает физику.

- A. Почему автор любит историю?
- B. Кем хочет стать любитель истории?
- C. Какой предмет не любят друзья?

4. Uzupełnij zdania podanymi w nawiasie słowami w prawidłowej formie.

- A. Виктор старше (Наташа) на три года.
- B. Борис моложе Ивана на четыре (год).
- C. Лена похожа на (свой папа).
- D. У Лены два (брат).

5. Posłuchaj tekstu i odpowiedz pełnymi zdaniami na pytania.

Текст poniżej powinien zostać odczytany przez nauczyciela. Ważne, aby nauczyciel odczytał także imiona wypowiadających się osób. Tempo czytania powinno być dostosowane do możliwości uczniów. Tekst należy odczytać dwukrotnie. Uczniowie z dysfunkcją słuchu powinni otrzymać transkrypcję tekstu.

Олег: Я встаю в половине восьмого. Автобус у меня в восемь часов, поэтому мне надо спешить, чтобы не опоздать в школу. Завтрак? Завтракаю по дороге или в школе. Обедаю уже дома. Моя мамочка часто варит моё любимое блюдо – вареники с творогом.

Борис: Я встаю в половине седьмого. Потом я завтракаю в семь часов. Я живу недалеко от школы, поэтому после завтрака я иду в школу пешком. Обедаю в кафе в центре города. Моё любимое блюдо – это щи – русский суп из мяса, свежей или квашеной капусты и овощей.

Юра: Я встаю в девять часов. Я студент и у меня каждый день занятия начинаются в десять часов. У меня нет завтрака, но в час у меня ленч. Обедаю в кафе напротив университета, там очень вкусно! Моё любимое блюдо – это уха – традиционный суп из рыбы.

- A. Кто обедает в кафе?
- B. Что является любимым блюдом Олега?
- C. В котором часу Юра ест первое блюдо?

6. Napisz tekst o swoim dniu. Użyj następujących słów i wyrażeń: убирать комнату, готовить еду, делать домашние задания, выносить ведро с мусором.

1.4.2. Test 4, grupa B

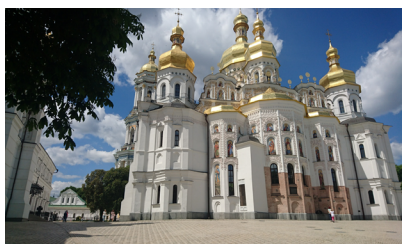
1. Dopasuj podpisy do fotografii.

церковь, Масленица, пельмени, блины

1.

Źródło: pixabay.com (dostęp 17.11.2022).

2.

Źródło: pixabay.com (dostęp 17.11.2022).

3.

Źródło: pixabay.com (dostęp 17.11.2022).

2. Posłuchaj dialogu i wybierz prawidłową odpowiedź na pytanie.

Dialog odczytuje nauczyciel. Uczniowie słabo słyszący powinni otrzymać wydrukowany tekst dialogu.

– Привет, Маша! У меня домашнее задание, мне надо написать о самых популярных предметах в школе. Скажи мне, какой твой любимый?

– У меня очень много любимых предметов. Но, во-первых, это английский язык.

– Почему?

– Просто я люблю иностранные языки.

– Понял! И что ещё?

– Во-вторых, я очень люблю информатику.

– А почему именно информатику?

– Потому что я интересуюсь компьютерами. Я хочу стать программистом.

– Спасибо, Маша! Ты мне помогла.

– Не за что, Игорь! Пока!

Кем хочет стать Маша?

- A. программістом.
- B. врачом.
- C. інформатиком.
- D. перекладачем.

3. Przeczytaj tekst i odpowiedz na pytania.

Из всех предметов, изучаемых в школе, больше всего я люблю историю. Я всегда жду каждого урока. Не понимаю, как можно не любить историю, ведь этот школьный предмет может рассказать о том, как жили наши предки. История – это наука о жизни. Когда я вырасту, я хочу стать археологом или юристом, поэтому я записался на дополнительные занятия по этому предмету. Они у меня по вторникам и по четвергам.

Мою подругу зовут Нина, её любимый предмет в школе – это биология. Она хочет стать врачом. Иван, парень Нины, любит физкультуру. Его любимый вид спорта – баскетбол, но он также любит волейбол. У каждого из нас свой любимый предмет, но есть также один такой, которого никто не любит и это физика. В нашем классе никто не понимает физику.

Почему автор текста записался на дополнительные занятия по истории?
.....

Кем хочет стать Нина?

Чем занимается Иван?

4. Uzupełnij zdania prawidłową formą wyrazów w nawiasie.

- A. Виктор старше (Юра) на три года.
- B. Борис моложе Ивана на двенадцать (год, года, лет).
- C. Ян похож на (своя мама).
- D. У Лены две (сестра).

5. Wysłuchaj tekstu i odpowiedz na pytania.

Tekst poniżej powinien zostać odczytany przez nauczyciela. Ważne, aby odczytać także imiona wypowiadających się osób. Tempo czytania powinno być dostosowane do potrzeb uczniów. Tekst należy odczytać dwukrotnie. Uczniowie z dysfunkcją słuchu powinni otrzymać transkrypcję tekstu.

Олег: Я встаю в половине восьмого. Автобус у меня в восемь часов, поэтому мне надо спешить, чтобы не опоздать в школу. Завтрак? Завтракаю по дороге или в школе. Обедаю уже дома. Моя мамочка часто варит моё любимое блюдо – вареники с творогом.

Борис: Я встаю в половине седьмого. Потом я завтракаю в семь часов. Я живу недалеко от школы, поэтому после завтрака я иду в школу пешком. Обедаю в кафе в центре города. Моё любимое блюдо – это щи – русский суп из мяса, свежей или квашеной капусты и овощей.

Юра: Я встаю в девять часов. Я студент и у меня каждый день занятия начинаются в десять часов. У меня нет завтрака, но в час у меня ленч. Обедаю в кафе напротив университета, там очень вкусно! Моё любимое блюдо – это уха – традиционный суп из рыбы.

A. В котором часу завтракает Борис?

B. Кто обедает дома?

C. Что любит есть Юра?

6. Napisz krótki tekst o swoim dniu, użyj następujących słów i wyrażeń: делать утреннюю зарядку, завтракать, ложиться спать, делать покупки, делать покупки в интернет-магазине/ходить за покупками.

1.4.3. Kartoteka testów dla grupy A i B

Nr zad.	Treści przedmiotowe – cele szczegółowe zgodne z wariantem podstawy programowej III.2.0	Umiejętności, poprzez które stopień opanowania wiedzy może być oceniany	Poziom opanowania wiedzy i umiejętności według taksonomii Niemierki	Kryteria oceny – grupa A	Kryteria oceny – grupa B
1	<p>Uczeń posiada podstawową wiedzę o krajach, społeczeństwach i kulturach społeczności, które posługują się danym językiem obcym nowożytnym, oraz o kraju ojczystym, z uwzględnieniem kontekstu lokalnego, europejskiego i globalnego.</p>	<p>Uczeń potrafi rozpoznać i podpisać święta, potrawy i budynki sakralne w Rosji.</p>	<p>Poziom I – Wiadomości A. Zapamiętanie wiadomości</p>	<p>A. Масленица B. церковь C. пельмени Po 1 pkt za każdy prawidłowo dobrany rzeczownik. Łącznie 3 pkt za zadanie.</p>	<p>A. блины B. церковь C. пельмени Po 1 pkt za każdy prawidłowo dobrany rzeczownik. Łącznie 3 pkt za zadanie.</p>
2	<p>Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych) umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematów: „Człowiek”, „Edukacja”, „Praca”.</p> <p>Uczeń rozumie proste wypowiedzi ustne (np. rozmowy) artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka: znajduje w wypowiedzi określone informacje.</p>	<p>Uczeń potrafi wyszukać w usłyszanym tekście określone informacje.</p>	<p>Poziom I – Wiadomości B. Zrozumienie wiadomości</p>	<p>C – 1 pkt.</p>	<p>A – 1 pkt.</p>

Nr zad.	Treści przedmiotowe – cele szczegółowe zgodne z wariantem podstawy programowej III.2.0	Umiejętności, poprzez które stopień opanowania wiedzy może być oceniany	Poziom opanowania wiedzy i umiejętności według taksonomii Niemierki	Kryteria oceny – grupa A	Kryteria oceny – grupa B
3	<p>Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematów: „Człowiek”, „Życie prywatne”, „Edukacja”, „Praca”.</p> <p>Uczeń rozumie proste wypowiedzi pisemne: znajduje w tekście określone informacje.</p>	Uczeń potrafi odpowiedzieć na pytania dotyczące czytanego tekstu.	<p>Poziom I – Wiadomości</p> <p>B. Zrozumienie wiadomości</p> <p>Poziom II – Umiejętności</p> <p>C. Stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych</p>	<p>Uczeń otrzymuje po 2 pkt za każdą odpowiedź zgodną z treścią tekstu pisanego.</p> <p>Łącznie 6 pkt za zadanie.</p>	<p>Uczeń otrzymuje po 2 pkt za każdą odpowiedź zgodną z treścią tekstu pisanego.</p> <p>Łącznie 6 pkt za zadanie.</p>
4	Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (gramatycznych) umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematu „Człowiek”.	Uczeń odmienia przez przypadki: rzeczowniki, liczebniki i przymiotniki.	<p>Poziom I – Wiadomości</p> <p>A. Zapamiętanie wiadomości</p> <p>B. Zrozumienie wiadomości</p> <p>Poziom II – Umiejętności</p> <p>C – Stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych</p>	<p>A. Наташи B. года C. своего папы D. брата</p> <p>Po 1 pkt za każde prawidłowo wpisane słowo lub wyrażenie.</p> <p>Łącznie 4 pkt za zadanie.</p>	<p>A. Юры B. лет C. свою маму D. сёстры</p> <p>Po 1 pkt za każde prawidłowo wpisane słowo lub wyrażenie.</p> <p>Łącznie 4 pkt za zadanie.</p>

Nr zad.	Treści przedmiotowe – cele szczegółowe zgodne z wariantem podstawy programowej III.2.0	Umiejętności, poprzez które stopień opanowania wiedzy może być oceniany	Poziom opanowania wiedzy i umiejętności według taksonomii Niemierki	Kryteria oceny – grupa A	Kryteria oceny – grupa B
5	<p>Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych) umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematów: „Życie prywatne”, „Edukacja”, „Żywnienie”.</p> <p>Uczeń rozumie proste wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka: znajduje w wypowiedzi określone informacje.</p>	Uczeń potrafi odpowiedzieć na pytania dotyczące nagrania.	<p>Poziom I – Wiadomości</p> <p>B. Zrozumienie wiadomości</p> <p>Poziom II – Umiejętności</p> <p>C – Stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych</p>	<p>Юра и Борис обедают в кафе.</p> <p>Любимое блюдо Олега – это вареники с творогом.</p> <p>Юра ест первое блюдо в час.</p> <p>Po 2 pkt za każdą prawidłową odpowiedź.</p> <p>Łącznie 6 pkt za zadanie.</p>	<p>Борис завтракает в семь часов.</p> <p>Олег обедает дома.</p> <p>Юра любит есть уху.</p> <p>Po 2 pkt za każdą prawidłową odpowiedź.</p> <p>Łącznie 6 pkt za zadanie.</p>
6	<p>Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych i ortograficznych) umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematów: „Człowiek”, „Życie prywatne”.</p> <p>Uczeń tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne: opowiada o czynnościach, doświadczeniach i wydarzeniach z przeszłości i teraźniejszości.</p>	Uczeń potrafi napisać krótki tekst o swoim dniu, używając zwrotów zawartych w poleceniu.	<p>Poziom I – Wiadomości</p> <p>A. Zapamiętanie wiadomości</p> <p>B. Zrozumienie wiadomości</p> <p>Poziom II – Umiejętności</p> <p>D – Stosowanie wiadomości w sytuacjach problemowych</p>	<p>Rekomenduje się ocenienie zadania w sposób zbliżony do kryteriów stosowanych przez CKE: 2 pkt – treść zgodna z poleceniem; 1 pkt – spójność i logika wypowiedzi; 1 pkt – zakres środków językowych; 1 pkt – poprawność.</p> <p>Łącznie 5 pkt za zadanie.</p>	<p>Rekomenduje się ocenienie zadania w sposób zbliżony do kryteriów stosowanych przez CKE: 2 pkt – treść zgodna z poleceniem; 1 pkt – spójność i logika wypowiedzi; 1 pkt – zakres środków językowych; 1 pkt – poprawność.</p> <p>Łącznie 5 pkt za zadanie.</p>

Liczba punktów do uzyskania: 25.

ROZDZIAŁ II

Testy diagnostyczne badające przyrost wiedzy i umiejętności

Celem testów badających przyrost wiedzy i umiejętności jest sprawdzenie, jakie postępy poczynili uczniowie przez pewien okres nauki. Takie testy w liceum ogólnokształcącym powinny być przeprowadzone dwukrotnie, aby nauczyciel mógł porównać postępy. W związku z tym, że w niniejszej publikacji autor skupił się na wariancie podstawy programowej III.2.0, proponuje się, aby poniższe sprawdziany przeprowadzić z uczniami uczącymi się języka rosyjskiego od podstaw po pierwszym roku nauki języka rosyjskiego, a drugi raz z końcem pierwszego semestru drugiego roku nauki. Biorąc pod uwagę spiralny charakter programu nauczania języka rosyjskiego *Русский? Договоримся!*, na podstawie którego powstały prezentowane narzędzia pomiaru dydaktycznego i ewaluacji, przedstawione poniżej testy diagnostyczne badające przyrost wiedzy i umiejętności skupią się na bloku tematycznym „Edukacja”. Przeprowadzając test w klasie pierwszej, nauczyciel języka rosyjskiego zbada, jaki jest stan wiedzy i umiejętności z zakresu tematu „Edukacja” po roku nauki. Przeprowadzając ten test sam w drugim roku nauki, nauczyciel sprawdzi, czy stan wiedzy uczniów się zmienił, a także czy jest widoczny jej przyrost.

Chcąc zinterpretować wyniki testu badającego przyrost wiedzy i umiejętności, nauczyciel powinien porównać pierwszy wynik z drugim. Wyniki testu po pierwszym roku wskażą stan wiedzy i umiejętności uczniów, wzrost wyników po powtórzeniu testu potwierdzi wykonane postępy, wynik na tym samym poziomie lub niższy będzie oznaczać, że nauczyciel powinien rozważyć wprowadzenie zmian na lekcjach języka rosyjskiego np. dotyczących form, metod, czy technik pracy. Ponadto, niska liczba punktów będzie informacją dla nauczyciela, że uczeń nie powinien kontynuować nauki na kolejnym etapie edukacji.

2.1. Test badający przyrost wiedzy i umiejętności, grupa A

1. Przetłumacz fragmenty zdań w nawiasie na język rosyjski.

- A. Вадим получил (czwórkę z biologii).
- B. Лукас получил (dwójkę z historii).
- C. Саша пишет тест (z matematyki).
- D. Физика мне (przychodzi z łatwością).
- E. На уроках русского языка мы (słuchamy rosyjskiej mowy).

2. Posłuchaj dialogu, następnie odpowiedz na pytania, wybierając prawidłową odpowiedź. Dialog powinien odczytać nauczyciel. Uczniowie mający problemy ze słuchem powinni otrzymać wydrukowany tekst.

- Привет, Нина! Куда ты так спешишь?
- Привет, Саша! Рада тебя видеть! Бегу на контрольную по биологии. Я ночью долго учила и проспала. Надеюсь, что мне достанется хороший билет.
- Ну, ни пуха ни пера тебе!
- К чёрту! (Ginter i Tulina-Blumental 2015: 63)

2.1. Кем Нина является для Саши?

A. Она его подруга.

B. Нина – учителница Саши.

C. Нина – мама Саши.

2.2. Почему Нина спешит?

A. она хочет встретиться со своей подругой.

B. она проспала на контрольную.

C. у неё любимый предмет – биология.

3. Uzupełnij luki w tekście odpowiednimi słowami.

Это Павел. Он идёт в школу. Он радуется, потому что он очень любит 3.1., а сегодня его любимый школьный 3.2. – биология. В следующем году Павел будет сдавать экзамен на 3.3. Наверно он будет писать экзамен по биологии, потому что он мечтает о 3.4. в Москве. Сегодня у него 3.5. работа по математике, поэтому у него в рюкзаке разные школьные принадлежности.

4. Uzupełnij plan lekcji nazwami przedmiotów. Uwaga: jeden przedmiot możesz wpisać maksymalnie jeden raz.

Zadanie 4 – tabela

понедельник	вторник	среда	четверг	пятница
ОБЖ	литература	физкультура	алгебра
геометрия	история	обществознание	литература
.....	информатика	геометрия	информатика
.....	литература
география	живопись	литература	биология	русский язык

5. W zeszłym tygodniu w Twojej szkole odbył się konkurs czytania wierszy rosyjskiego poety. W e-mailu do kolegi z Rosji napisz:

- kiedy odbył się konkurs i kto mógł wziąć w nim udział;
- zrelacjonuj krótko przebieg konkursu;
- jakie nagrody wręczono zwycięzcom.

Twoja praca powinna liczyć od 50 do 150 słów.

2.2. Test badający przyrost wiedzy i umiejętności, grupa B

1. Przetłumacz fragmenty zdań w nawiasie na język rosyjski.

A. Вадим получил (dwójkę z matematyki).

B. Лукас получил (szóstkę z fizyki).

C. Саша пишет тест (z języka rosyjskiego).

D. Физика мне (приходи z trudem).

E. На уроках русского языка мы (читаем rosyjskie teksty).

2. Posłuchaj dialogu, następnie odpowiedz na pytania, wybierając prawidłową odpowiedź. Dialog powinien odczytać nauczyciel. Uczniowie mający problemy ze słuchem powinni otrzymać wydrukowany tekst.

– Вера, давай пойдём в кино!

– Какое кино! Ведь завтра у нас контрольная по математике и сочинение надо сдать на проверку. А ты почему не готовишься к контрольной?

– Вчера я весь вечер занимался. Я выучил все правила, написал сочинение, а сегодня решил отдохнуть. (Ginter i Tulina-Blumental 2015: 63)

2.1. О чём разговаривают друзья?

A. о контрольной по физике

B. о подготовке к школе

C. об оценках

2.2. По какому предмету контрольная?

A. по физике

B. по математике

C. по истории

3. Uzupełnij luki w tekście odpowiednimi słowami.

Это Захар. Он идёт в школу. Он радуется, потому что он очень любит школу, а сегодня его любимый 3.1. предмет – английский 3.2. В следующем году Захар будет 3.3. экзамен на аттестат зрелости. Наверно он будет писать экзамен по английскому, потому что он мечтает о 3.4. в Москве. Сегодня у него 3.5. работа по физике и поэтому он спешит в школу.

4. Uzupełnij plan lekcji własnymi propozycjami. Uwaga: jeden przedmiot możesz wpisać maksymalnie jeden raz.

Zadanie 4 – tabela

понедельник	вторник	среда	четверг	пятница
классный час	литература	физкультура	алгебра
геометрия	история	литература
.....	геометрия	информатика	английский язык
живопись	физика	литература
.....	живопись	литература	биология	русский язык

5. W Twojej szkole zatrudniony został nowy nauczyciel języka rosyjskiego. W e-mailu do kolegi z Rosji opisz:

- jakiego przedmiotu uczy i ile razy w tygodniu jest ten przedmiot;
- ostatnią lekcję z tym nauczycielem;
- jak sobie radzisz z tym przedmiotem.

Twój e-mail powinien liczyć od 50 do 150 słów.

2.3. Kartoteka testów dla grupy A i B

Nr zad.	Treści przedmiotowe – cele szczegółowe zgodne z wariantem podstawy programowej III.2.0	Umiejętności, poprzez które stopień opanowania wiedzy może być oceniany	Poziom opanowania wiedzy i umiejętności według taksonomii Niemierki	Kryteria oceny – grupa A	Kryteria oceny – grupa B
1	<p>Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (gramatycznych) umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematu „Edukacja” (uczenie się, oceny szkolne).</p>	<p>Uczeń potrafi zastosować właściwe formy gramatyczne różnych części mowy.</p>	<p>Poziom I – Wiadomości B. Zrozumienie wiadomości</p> <p>Poziom II – Umiejętności C. Stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych</p>	<p>A. четвёрку по биологии B. двойку по истории C. по математике D. легко даётся E. слушаем русскую речь</p> <p>Uczeń otrzymuje 1 pkt za poprawne przetłumaczenie fragmentu zdania.</p> <p>Łącznie 5 pkt za zadanie.</p>	<p>A. двойку по математике B. шестёрку по физике C. по русскому языку D. трудно даётся E. читаем русские тексты</p> <p>Uczeń otrzymuje 1 pkt za poprawne przetłumaczenie fragmentu zdania.</p> <p>Łącznie 5 pkt za zadanie.</p>
2	<p>Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych) umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematu „Edukacja” (uczenie się, oceny szkolne).</p> <p>Uczeń: rozumie proste wypowiedzi ustne (np. rozmowy) artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka: określa kontekst wypowiedzi (np. czas, miejsce, sytuację, uczestników); znajduje w wypowiedzi określone informacje.</p>	<p>Uczeń określa na podstawie usłyszonej rozmowy jej kontekst oraz znajduje w niej informacje szczegółowe.</p>	<p>Poziom I – Wiadomości A. Zapamiętanie wiadomości B. Zrozumienie wiadomości</p> <p>Poziom II – Umiejętności C. Stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych</p>	<p>2.1. A 2.2. B</p> <p>Po 1 pkt za każdą prawidłową odpowiedź.</p> <p>Łącznie 2 pkt za zadanie.</p>	<p>2.1. B 2.2. B</p> <p>Po 1 pkt za każdą prawidłową odpowiedź.</p> <p>Łącznie 2 pkt za zadanie.</p>

Nr zad.	Treści przedmiotowe – cele szczegółowe zgodne z wariantem podstawy programowej III.2.0	Umiejętności, poprzez które stopień opanowania wiedzy może być oceniany	Poziom opanowania wiedzy i umiejętności według taksonomii Niemierki	Kryteria oceny – grupa A	Kryteria oceny – grupa B
3	<p>Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych) umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematu „Edukacja”.</p> <p>Uczeń rozumie proste wypowiedzi pisemne: określa kontekst wypowiedzi; znajduje w tekście określone informacje.</p>	Uczeń potrafi wpisać do tekstu brakujące słowa.	<p>Poziom I – Wiadomości</p> <p>A. Zapamiętanie wiadomości</p> <p>B. Zrozumienie wiadomości</p> <p>Poziom II – Umiejętności</p> <p>C. Stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych</p>	<p>3.1. школы</p> <p>3.2. предмет</p> <p>3.3. аттестат зрелости</p> <p>3.4. мединституте</p> <p>3.5. контрольная</p> <p>Uczeń otrzymuje 1 pkt za każdą prawidłową odpowiedź.</p> <p>Łącznie 5 pkt za zadanie.</p>	<p>3.1. школьный</p> <p>3.2. язык</p> <p>3.3. сдавать</p> <p>3.4. филологическом факультете</p> <p>3.5. контрольная</p> <p>Uczeń otrzymuje 1 pkt za każdą prawidłową odpowiedź.</p> <p>Łącznie 5 pkt za zadanie.</p>
4	Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych) umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematu „Edukacja”.	Uczeń potrafi prawidłowo zapisać nazwy rosyjskich przedmiotów szkolnych.	<p>Poziom I – Wiadomości</p> <p>A. Zapamiętanie wiadomości</p>	<p>Uczeń otrzymuje 1 punkt za każdy prawidłowo zapisany przedmiot szkolny. Jeśli przedmiot się powtarza, uczeń otrzymuje punkt tylko 1 raz.</p> <p>Maksymalnie 8 pkt za zadanie.</p>	<p>Uczeń otrzymuje 1 punkt za każdy prawidłowo zapisany przedmiot szkolny. Jeśli przedmiot się powtarza, uczeń otrzymuje punkt tylko 1 raz.</p> <p>Maksymalnie 8 pkt za zadanie.</p>

Nr zad.	Treści przedmiotowe – cele szczegółowe zgodne z wariantem podstawy programowej III.2.0	Umiejętności, poprzez które stopień opanowania wiedzy może być oceniany	Poziom opanowania wiedzy i umiejętności według taksonomii Niemierki	Kryteria oceny – grupa A	Kryteria oceny – grupa B
5	<p>Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematu „Edukacja”.</p> <p>Uczeń tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne: opisuje miejsca, przedstawia fakty z teraźniejszości.</p>	<p>Uczeń potrafi opisać:</p> <p>grupa A – szkolny konkurs,</p> <p>grupa B – nauczyciela przedmiotu.</p>	<p>Poziom I – Wiadomości</p> <p>A. Zapamiętanie wiadomości</p> <p>B. Zrozumienie wiadomości</p> <p>Poziom II –</p> <p>Umiejętności</p> <p>C. Stosowanie umiejętności w sytuacjach typowych</p>	<p>Rekomenduje się ocenienie zadania w sposób zbliżony do tego stosowanego przez CKE: 0–4 pkt – treść zgodna z poleceniem; 0–2 pkt – spójność i logika wypowiedzi; 0–2 pkt – zakres środków językowych; 0–2 pkt – poprawność.</p> <p>Łącznie 10 pkt za zadanie.</p>	<p>Rekomenduje się ocenienie zadania w sposób zbliżony do tego stosowanego przez CKE: 0–4 pkt – treść zgodna z poleceniem; 0–2 pkt – spójność i logika wypowiedzi; 0–2 pkt – zakres środków językowych; 0–2 pkt – poprawność.</p> <p>Łącznie 10 pkt za zadanie.</p>

Liczba punktów do uzyskania: 30.

ROZDZIAŁ III

Arkusze samooceny i oceny koleżeńskiej

Trzeci etap edukacyjny to okres, w którym nauczyciel, także języka rosyjskiego, powinien w sposób szczególny kształtować u uczniów umiejętności kluczowe i uniwersalne przydatne w przyszłej pracy. Wdrażanie uczniów do dokonywania samooceny jest niezwykle istotne w procesie kształcenia w szkole ponadpodstawowej. Uczeń na trzecim etapie edukacyjnym powinien wykazywać się umiejętnością dokonywania samooceny i wykorzystywania technik służących samodzielnej pracy nad językiem. Prezentowane poniżej arkusze samooceny i oceny koleżeńskiej zostały opracowane do scenariusza lekcji *С рождением сына! Писаніе коротких wiadomości* zaproponowanego w pakiecie narzędzi towarzyszących programowi nauczania *Русский? Договоримся!* Scenariusz przeznaczony jest do realizacji z osobami uczącymi się języka rosyjskiego od podstaw w wariantach podstawy programowej III.2.0 w liceach ogólnokształcących i technikach.

3.1. Arkusz samooceny do scenariusza lekcji

Drogi Uczniu/Droga Uczennico!

Przed Tobą arkusz samooceny lekcji *С рождением сына!* Przeczytaj zdania i wybierz jedną z zaproponowanych odpowiedzi.

1. Na lekcji wykazałem(-am) się aktywnością:

- A. Tak, podczas całej lekcji.
- B. Tak, ale tylko podczas niektórych fragmentów lekcji.
- C. Nie.

2. Pamiętam, jak brzmiały zwroty używane w krótkich wiadomościach, wprowadzone na początku lekcji:

- A. Tak.
- B. Nie.
- C. Pamiętam część z nich.

3. Zwroty/wyrażenia, które pamiętam z lekcji, to np.:

4. Podczas wykonywania ćwiczenia polegającego na dobieraniu reakcji do fotografii:

- A. Prawidłowo dopasowałem(-am) wszystkie reakcje.
- B. Prawidłowo dopasowałem(-am) większość reakcji, pomyliłem(-am) się jeden raz.
- C. Pomyliłem(-am) się dwukrotnie.
- D. Nie udało mi się prawidłowo dopasować większości reakcji.
- E. Całe zadanie wykonałem(-am) błędnie.

5. Byłem(-am) zaangażowany(-a) w pracę w parach:

- A. Tak.
- B. Nie.
- C. Częściowo.

6. Oceń, czy stwierdzenie jest prawdziwe czy fałszywe: „Wiadomość, którą wysłałem do nauczyciela, była poprawna pod względem gramatycznym i ortograficznym. Zadanie nie sprawiło mi problemu”.

A. Prawda.

B. Fałsz.

Komentarz metodyczny

Uczniowie, dokonując samooceny, powinni znać kryteria sukcesu opracowane do konkretnego zadania, które mają do wykonania (napisanie krótkiej notatki). Warto także, by uczniowie, po uzupełnieniu arkusza samooceny, przeanalizowali swoje odpowiedzi, zwrócili uwagę na to, jaką wiedzę i umiejętności opanowali już w dobrym stopniu, a co wymaga dalszej pracy oraz zastanowili się, jakie kroki mogą podjąć, aby w przyszłości ich praca była bardziej efektywna. Taka dogłębna samoocena pozwala uczniowi wyznaczyć cel do dalszej pracy nad rozwijaniem swoich kompetencji kluczowych, uniwersalnych i językowych.

Forma pracy w parach zastosowana podczas lekcji *С рождением сына!* stwarza okazję do wdrażania uczniów w system oceny koleżeńskiej, która wpisuje się w szerszą koncepcję oceniania kształtującego. Zwracają na nią uwagę autorzy programu nauczania *Русский? Договоримся!* i poradnika metodycznego. Praca w parach pozwala uczniom na wymianę opinii, oceny, zachęca do udzielenia sobie wzajemnie informacji zwrotnej. Zaprezentowany poniżej arkusz oceny koleżeńskiej pozwala określić zarówno stopień zaangażowania partnerów w dialogu, jak i daje przestrzeń do umotywowania oceny.

3.2. Arkusz oceny koleżeńskiej do pracy w parach

Drogi Uczniu/Droga Uczennico!

W poniższym arkuszu oceń pracę na lekcji języka rosyjskiego swojego kolegi lub swojej koleżanki z pary.

1. Mój kolega/moja koleżanka był(a) zainteresowany(-a) lekcją:

A. Tak.

B. Nie.

C. Częściowo.

Uzasadnienie odpowiedzi:

2. Wykonując ćwiczenia, mój kolega/moja koleżanka używał(a) języka rosyjskiego:

A. Tak.

B. Nie.

Uzasadnienie odpowiedzi:

3. Mój kolega/moja koleżanka angażował(a) się w pracę w parach:

A. Tak.

B. Nie.

C. Częściowo.

Uzasadnienie odpowiedzi:

4. Mój kolega/moja koleżanka z szacunkiem i życzliwie odnosił(a) się do partnera(-ki) podczas pracy w grupie:

- A. Tak.
- B. Nie.
- C. Częściowo.

Uzasadnienie odpowiedzi:

5. Mój kolega/moja koleżanka potrafi przyjąć konstruktywną krytykę od innych uczniów i ocenę od nauczyciela:

- A. Tak.
- B. Nie.
- C. Częściowo.

Uzasadnienie odpowiedzi:

Komentarz metodyczny

Oprócz wypełnienia powyższego arkusza uczniowie powinni mieć także możliwość udzielenia informacji zwrotnej ustnie. Warto zachęcić uczniów do tego, aby w swoim komentarzu na temat innych wyrażali się w sposób rzeczowy i konkretny, zwracając uwagę na fakty oraz aby ich własna opinia odnosiła się do osiągniętych efektów, celów, sposobów pracy, a nie do osoby, do której jest kierowana. Ankieta wspierana ustną informacją zwrotną sprzyja wdrażaniu uczniów w rzetelne dokonywanie oceny koleżeńskiej oraz udzielanie innym informacji zwrotnej. W celu analizy wyników powyższej ankiety warto przedstawić je za pomocą wykresów, np. słupkowych, dzięki czemu nauczyciel będzie mógł łatwo porównać wyniki, a w konsekwencji wyciągnąć wnioski i zaproponować rekomendacje na przyszłość.

ROZDZIAŁ IV

Arkusze formatywnej i sumującej ewaluacji kompetencji kluczowych

4.1. Arkusz formatywnej ewaluacji kompetencji kluczowych

Ewaluacja formatywna jest procesem przeprowadzanym w trakcie realizacji programu nauczania. Przedmiotem badania jest więc proces wdrażania konkretnego programu. Osoba prowadząca ewaluację skupia się przede wszystkim na formach i metodach pracy, celach kształcenia, treściach programowych czy np. szeroko rozumianych działaniach nauczyciela (por. hasło ze słownika pojęć dostępnego na stronie internetowej npseo.pl).

Poniżej zaproponowano arkusz ewaluacji formatywnej służący do zbadania skuteczności pracy techniką wysp uczenia się, zaproponowanej w programie nauczania języka rosyjskiego dla liceum ogólnokształcącego i technikum *Русский? Договоримся!* oraz w poradniku metodycznym opracowanym do niniejszego programu autorstwa Szymona Domańskiego i Rafała Otręby. Narzędzie jest propozycją dla nauczycieli języka rosyjskiego, którzy chcieliby zbadać skuteczność metody w rozwijaniu różnych kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych. W arkuszu ewaluacyjnym nauczyciel określa poziom osiągnięcia wymienionych wskaźników, podkreślając odpowiednią literę: „W” (poziom wysoki), „Ś” (poziom średni) oraz „N” poziom niski:

- osiągnięcie zamierzonego celu ogólnej lekcji przy wykorzystaniu techniki wysp uczenia się (W / Ś / N);
- osiągnięcie założonych celów szczegółowych lekcji przy wykorzystaniu techniki wysp uczenia się (W / Ś / N);
- dostosowanie metod, technik, form pracy do potrzeb i możliwości wszystkich uczniów, także tych ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (SPE) (W / Ś / N);
- różnorodność wykorzystanych ćwiczeń i materiałów na lekcji (np. materiały audio, teksty, zdjęcia etc.) (W / Ś / N);
- poprawność merytoryczną przygotowanych ćwiczeń i materiałów (W / Ś / N);
- zachęcanie uczniów do aktywnej i efektywnej komunikacji w grupie (W / Ś / N);
- zwracanie uwagi na adekwatny do umiejętności uczniów podział ról w grupie (W / Ś / N);
- zachęcanie uczniów do twórczego i kreatywnego myślenia podczas analizowania materiałów i wykonywania ćwiczeń (W / Ś / N);
- zachęcanie uczniów do komunikowania się w języku rosyjskim (W / Ś / N);
- zachęcanie do proponowania własnych rozwiązań (W / Ś / N);
- motywowanie uczniów do komunikowania się z innymi uczniami i nauczycielem (W / Ś / N);
- wspieranie uczniów podczas pracy na lekcji (W / Ś / N);
- kontrolowanie przebiegu pracy w grupach (W / Ś / N);
- inne: (W / Ś / N).

Komentarz metodyczny

Rekomenduje się, aby powyższy arkusz zastosować do kilku lekcji, podczas których zastosowano technikę wysp uczenia się, gdyż wówczas wynik będzie bardziej wiarygodny. Analiza ilościowa polega na zsumowaniu odpowiedzi ze wszystkich arkuszy dotyczących lekcji, na których zastosowano technikę. Otrzymane wyniki należy zinterpretować w następujący sposób: jeśli przy danym wskaźniku wielokrotnie pojawił się poziom wysoki, oznacza to, że technika wysp uczenia się jest skuteczna w danym obszarze. Poziom średni lub niski oznacza niższą skuteczność techniki w zakresie danego

wskaźnika i powinien przyczynić się do wdrażania zmian mających na celu doskonalenie stosowania techniki lub zastąpienie jej inną. Podczas analizy jakościowej nauczyciel powinien uwzględnić specyfikę klasy, w której przeprowadził badanie, np. motywację do nauki języka rosyjskiego, umiejętności językowe i pozajęzykowe, dyscyplinę na lekcji czy preferowane style uczenia się.

4.2. Arkusz sumującej ewaluacji kompetencji kluczowych

Ewaluacja sumująca (ang. *summative evaluation*) skupia się na analizie rezultatów i skutków wprowadzenia programu nauczania. W przeciwieństwie do ewaluacji formatywnej skupia się na zmianach w zakresie wiedzy, umiejętności i postaw uczniów.

Poniższy arkusz przeznaczony jest dla uczniów. Pozwala on zbadać, jakiego postępu w zakresie kompetencji kluczowych dokonali uczniowie od początku nauki języka rosyjskiego w szkole ponadpodstawowej.

Drogi Uczniu/Droga Uczennico!

Przed Tobą arkusz, który ma za zadanie skłonić Cię do refleksji nad kształtowaniem kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych podczas lekcji języka rosyjskiego. Przeczytaj uważnie zdania i podkreśl właściwą odpowiedź. W pierwszej kolejności wybierz odpowiedź odnoszącą się do początków nauki w szkole, a w drugiej do tego, jak jest obecnie (na koniec nauki). W ostatniej rubryce podziel się swoją refleksją na temat kształtowania kompetencji kluczowych i uniwersalnych na lekcjach języka rosyjskiego. Zwróć uwagę, czy poczyniłeś postępy, czy nastąpił regres – a może Twoje kompetencje kluczowe obecnie znajdują się na tym samym poziomie, co na początku edukacji w szkole ponadpodstawowej.

Kształtowanie kompetencji kluczowych na lekcjach języka rosyjskiego

Objaśnienie:

- zdecydowanie się nie zgadzam – 1;
- raczej się nie zgadzam – 2;
- trudno powiedzieć – 3;
- raczej się zgadzam – 4;
- zdecydowanie się zgadzam – 5.

1. Rozumiem komunikaty wypowiedziane w języku rosyjskim.

- Na początku nauki w szkole: 1 – 2 – 3 – 4 – 5.
- Na koniec nauki w szkole: 1 – 2 – 3 – 4 – 5.

2. Rozumiem teksty napisane w języku rosyjskim.

- Na początku nauki w szkole: 1 – 2 – 3 – 4 – 5.
- Na koniec nauki w szkole: 1 – 2 – 3 – 4 – 5.

3. W codziennych sytuacjach potrafię komunikować się w języku rosyjskim.

- Na początku nauki w szkole: 1 – 2 – 3 – 4 – 5.
- Na koniec nauki w szkole: 1 – 2 – 3 – 4 – 5.

4. W uczeniu się języka rosyjskiego pomagają mi znajomość innych języków obcych.

- Na początku nauki w szkole: 1 – 2 – 3 – 4 – 5.
- Na koniec nauki w szkole: 1 – 2 – 3 – 4 – 5.

5. Potrafię podać przykłady zapożyczeń z innych języków w języku rosyjskim.

- Na początku nauki w szkole: 1 – 2 – 3 – 4 – 5.
- Na koniec nauki w szkole: 1 – 2 – 3 – 4 – 5.

6. Postrzegam Rosję jako kraj zróżnicowany kulturowo i etnicznie.

- Na początku nauki w szkole: 1 – 2 – 3 – 4 – 5.
- Na koniec nauki w szkole: 1 – 2 – 3 – 4 – 5.

7. Potrafię podać kilka faktów dotyczących geografii, historii i kultury Rosji.

- Na początku nauki w szkole: 1 – 2 – 3 – 4 – 5.
- Na koniec nauki w szkole: 1 – 2 – 3 – 4 – 5.

8. Znam aplikacje, strony internetowe, przykłady filmów edukacyjnych pomagających w nauce języka rosyjskiego.

- Na początku nauki w szkole: 1 – 2 – 3 – 4 – 5.
- Na koniec nauki w szkole: 1 – 2 – 3 – 4 – 5.

9. Potrafię sporządzać i analizować wykresy i tabele w języku rosyjskim.

- Na początku nauki w szkole: 1 – 2 – 3 – 4 – 5.
- Na koniec nauki w szkole: 1 – 2 – 3 – 4 – 5.

10. Potrafię dokonać konstruktywnej samooceny dotyczącej mojej wiedzy i umiejętności z zakresu języka rosyjskiego.

- Na początku nauki w szkole: 1 – 2 – 3 – 4 – 5.
- Na koniec nauki w szkole: 1 – 2 – 3 – 4 – 5.

11. Potrafię wymienić przykłady rosyjskich dzieł sztuki, utworów literackich, muzycznych, filmowych.

- Na początku nauki w szkole: 1 – 2 – 3 – 4 – 5.
- Na koniec nauki w szkole: 1 – 2 – 3 – 4 – 5.

12. Potrafię współpracować z innymi uczniami w ramach realizacji projektów z języka rosyjskiego (w tym: samodzielnie lub w zespole wyszukiwać informację z zakresu tematyki projektu, rozdzielać zadania w grupie, rozwiązywać konflikty, prezentować pomysły itp.).

- Na początku nauki w szkole: 1 – 2 – 3 – 4 – 5.
- Na koniec nauki w szkole: 1 – 2 – 3 – 4 – 5.

13. Potrafię zorganizować i przeprowadzić, samodzielnie lub we współpracy z innymi, finał projektu językowego.

- Na początku nauki w szkole: 1 – 2 – 3 – 4 – 5.
- Na koniec nauki w szkole: 1 – 2 – 3 – 4 – 5.

14. Potrafię wyrazić swoją opinię w języku rosyjskim oraz zgodzić się lub nie zgodzić z opinią innych.

- Na początku nauki w szkole: 1 – 2 – 3 – 4 – 5.
- Na koniec nauki w szkole: 1 – 2 – 3 – 4 – 5.

Refleksja:

Komentarz metodyczny

Powyższy arkusz ewaluacji sumującej pozwala oszacować postępy uczniów w zakresie wiedzy, umiejętności i postaw, kształtowanych na lekcjach języka rosyjskiego. Ewaluację należy przeprowadzić z uczniami ostatniej klasy szkoły ponadpodstawowej (liceum lub technikum). Wnioski i rekomendacje opracowane na podstawie wyników ankiety pozwolą na doskonalenie procesu kształtowania kompetencji kluczowych na lekcjach języka rosyjskiego. Powyższy arkusz pozwala na dokonanie zarówno analizy ilościowej (suma poszczególnych odpowiedzi), jak i jakościowej (różnice we wskazaniach pomiędzy stanem na początku nauki w szkole i na koniec). Odpowiedzi uczniów wskażą kompetencje, które kształtowane są we właściwy sposób, oraz te, w obszarze których należy zintensyfikować pracę z młodzieżą.

ROZDZIAŁ V

Przykłady dobrych praktyk planowania ewaluacji kompetencji kluczowych i uniwersalnych

W programie nauczania języka rosyjskiego *Русский? Договоримся!* oraz w poradniku metodycznym do programu wielokrotnie wymieniana jest metoda projektu. Wskazane są zalety jej wykorzystania, wśród których w kontekście niniejszej publikacji na uwagę zasługuje możliwość kształtowania zarówno umiejętności językowych, jak i pozajęzykowych, a także kompetencji kluczowych i uniwersalnych przydatnych na kolejnych etapach edukacji oraz w przyszłym życiu zawodowym uczniów liceów ogólnokształcących i techników. W pakiecie narzędzi towarzyszących wymienionemu powyżej programowi nauczania znajdują się także scenariusze interdyscyplinarnych projektów edukacyjnych autorstwa Szymona Domańskiego i Anny Szajerskiej:

- *В здоровом теле здоровый дух. W zdrowym ciele zdrowy duch;*
- *Как менялась мода? Jak zmieniała się moda?;*
- *Галерея слов по роману Мастер и Маргарита. Galeria słów na podstawie powieści Mistrz i Małgorzata;*
- *Экоэнергия для смартфона! Ekoenergia do smartfona!;*
- *Суд над Раскольниковым – инсценировка. Sąd nad Raskolnikowem – inscenizacja.*

W każdym z wymienionych powyżej scenariuszy interdyscyplinarnych projektów edukacyjnych szczególny nacisk położono na kształtowanie u uczniów kompetencji kluczowych i uniwersalnych. Narzędzia ewaluacji zaproponowane w scenariuszach pozwalają na zbadanie kompetencji kluczowych i uniwersalnych rozwijanych w trakcie realizacji danego projektu, np. technika niedokończonych zdań w projekcie *Экоэнергия для смартфона! Ekoenergia do smartfona!*, w ramach której uczniowie proszeni są o wymienienie pozajęzykowych korzyści wynikających z udziału w projekcie. Techniki ewaluacji rekomendowane w wymienionych powyżej scenariuszach mają często niekonwencjonalny charakter, np. „gadająca ściana”, technika „ruchomej tarczy”. Otwiera to nauczycielowi przestrzeń do sprawdzenia, czy uczestnicy projektu znają i rozumieją ideę kompetencji kluczowych. W przypadku zastosowania niekonwencjonalnych metod ewaluacji kompetencji kluczowych i uniwersalnych warto, aby nauczyciel dokonywał interpretacji wyników na bieżąco w trakcie przeprowadzania badania. Przykładowo, w przypadku ewaluacji przeprowadzanej za pomocą techniki „ruchomej tarczy” nauczyciel może podsumować odpowiedzi uczniów każdorazowo po ich reakcji na wypowiedziane zdanie, np.: „Połowa uczestników projektu wie, jakie techniki pracy zastosowano, aby kształtować kompetencje cyfrowe”.

W scenariuszu *Галерея слов по роману Мастер и Маргарита. Galeria słów на podstawie powieści Mistrz i Małgorzata* proponuje się dokonanie ewaluacji kompetencji kluczowych i uniwersalnych na podstawie arkusza ewaluacji. Dzięki zastosowaniu tej techniki nauczyciel będzie mógł dokonać dokładnej analizy zarówno ilościowej, jak i jakościowej. Dokonując analizy jakościowej, należy pamiętać, aby wziąć pod uwagę specyfikę grupy, która realizowała projekt, np. ich motywację do nauki języka obcego, zaangażowanie w działania projektowe etc.

W każdym wymienionym projekcie rekomenduje się przeprowadzenie ewaluacji po zakończeniu jego realizacji. Narzędzia ewaluacji zaproponowane w wyżej wymienionych scenariuszach wskażą kompetencje kluczowe i uniwersalne, które w danym projekcie rozwinięto u uczniów na wysokim poziomie, ale także takie, których w ramach zaproponowanych w scenariuszu technik pracy nie rozwijano wystarczająco. Wskazane jest, aby analizy i interpretacji wyników ewaluacji wyżej wymienionych projektów dokonywać wspólnie z jego uczestnikami. Zwiększy to świadomość uczniów na temat kompetencji kluczowych i uniwersalnych oraz pozwoli im dokonać autoewaluacji.

ROZDZIAŁ VI

Arkusze ewaluacji kompetencji kluczowych i uniwersalnych (nauczyciel, uczeń)

W myśl założeń koncepcji uczenia się przez całe życie (ang. *lifelong learning*) kształtowanie kompetencji kluczowych i uniwersalnych uczniów stanowi jeden z priorytetów pracy nauczyciela każdego przedmiotu. Kompetencje kluczowe i uniwersalne stanowią zestaw umiejętności, w jakie należy wyposażyć każdego ucznia, aby ten mógł w przyszłości realizować własne cele związane z dalszą edukacją lub podjęciem pracy. Jedną z ważniejszych umiejętności, w jakie nauczyciel powinien wyposażyć uczących się, jest bez wątpienia umiejętność uczenia się. Każdy uczeń szkoły ponadpodstawowej powinien zostać wyposażony w umiejętność samodoskonalenia, zdobywania nowej wiedzy i nowych umiejętności. Jest to szczególnie istotne w kontekście nieustannie, dynamicznie rozwijającego się świata i zmian zachodzących na rynku pracy. Przed takim zadaniem stoją także nauczyciele języka rosyjskiego.

Poniżej zaprezentowano narzędzia ewaluacji kompetencji kluczowych i uniwersalnych. Pozwalają one na dokonanie zarówno analizy ilościowej, zliczając i sumując punkty w ramach poszczególnych wskaźników, jak i jakościowej – poprzez porównanie i przeanalizowanie różnic w odpowiedziach znajdujących się w arkuszu dla ucznia i dla nauczyciela. Analiza zgromadzonych danych ma na celu wyciągnięcie wniosków na przyszłość w celu sformułowania rekomendacji i wprowadzenia modyfikacji procesu nauczania, co będzie prowadzić do lepszego kształtowania u uczniów kompetencji kluczowych i uniwersalnych.

6.1. Arkusz ewaluacji kompetencji kluczowych i uniwersalnych dla nauczyciela oraz arkusz ewaluacji kompetencji kluczowych i uniwersalnych dla ucznia

Poniższe arkusze zostały opracowane w celu oceny rozwijania kompetencji kluczowych i uniwersalnych u uczniów liceum ogólnokształcącego i technikum.

6.1.1. Arkusz ewaluacji kompetencji kluczowych i uniwersalnych – dla nauczyciela

Proszę dokonać oceny opanowania przez uczniów każdego z niżej wymienionych wskaźników dotyczących kompetencji kluczowych i uniwersalnych w skali od 1 do 4, gdzie:

- 1 – oznacza, że wszyscy uczniowie nie opanowali umiejętności opisanej we wskaźniku;
- 2 – większość uczniów nie opanowała umiejętności;
- 3 – większość uczniów opanowała umiejętności;
- 4 – wszyscy uczniowie opanowali umiejętności.

Uczeń:

- potrafi korzystać z różnych źródeł informacji 1 – 2 – 3 – 4;
- analizuje i dokonuje syntezy informacji 1 – 2 – 3 – 4;
- zwraca uwagę na podobieństwa słów, zwrotów, struktur w języku rosyjskim do innych języków obcych 1 – 2 – 3 – 4;
- jest otwarty na wielokulturowość 1 – 2 – 3 – 4;

- potrafi korzystać z narzędzi cyfrowych w celu doskonalenia umiejętności z zakresu języka rosyjskiego 1 – 2 – 3 – 4;
- potrafi sporządzać i analizować proste wykresy i tabele w języku rosyjskim 1 – 2 – 3 – 4;
- cechuje go twórcze podejście do rozwiązywania problemów językowych i pozajęzykowych (podejście problemowe) 1 – 2 – 3 – 4;
- rozumie potrzebę nieustannego uczenia się; poszerzenia wiedzy i doskonalenia umiejętności 1 – 2 – 3 – 4;
- potrafi dokonać samooceny, określając swoje mocne i słabe strony oraz wyznaczyć ścieżkę dalszego rozwoju w procesie uczenia się 1 – 2 – 3 – 4;
- potrafi dokonać oceny koleżeńskiej, określając mocne i słabe strony kolegów i koleżanek 1 – 2 – 3 – 4;
- zna i przestrzega zasad uczenia się i komunikacji w zespole (grupie) 1 – 2 – 3 – 4;
- w procesie uczenia się potrafi wykorzystać swoje mocne i słabe strony 1 – 2 – 3 – 4;
- wykorzystuje informację zwrotną przekazywaną przez nauczyciela w celu doskonalenia własnych umiejętności 1 – 2 – 3 – 4;
- zna i korzysta ze strategii efektywnej nauki w procesie uczenia się 1 – 2 – 3 – 4;
- potrafi wyznaczyć sobie własne cele edukacyjne 1 – 2 – 3 – 4;
- zna zasady zarządzania czasem w celu poprawy efektywności procesu uczenia się 1 – 2 – 3 – 4;
- czuje się odpowiedzialny za własną wiedzę i umiejętności 1 – 2 – 3 – 4;
- potrafi wykorzystać wiedzę i umiejętności zdobyte podczas lekcji języka rosyjskiego w sytuacjach życia codziennego 1 – 2 – 3 – 4;
- dąży do rozwijania własnych potrzeb i zainteresowań, także tych związanych z przyszłym zawodem, w szkole i poza nią 1 – 2 – 3 – 4;
- cechuje go/ją wiara we własne możliwości i osiągnięcie sukcesu na różnych polach związanych z edukacją 1 – 2 – 3 – 4;
- chętnie dzieli się własną wiedzą z innymi 1 – 2 – 3 – 4;
- w razie potrzeby prosi o pomoc w nauce 1 – 2 – 3 – 4;
- zna istotę motywacji w procesie uczenia się 1 – 2 – 3 – 4;
- potrafi wykorzystać myślenie krytyczne w celu rozwiązywania problemów na lekcjach 1 – 2 – 3 – 4;
- potrafi podać przykłady rosyjskich dzieł kultury i sztuki 1 – 2 – 3 – 4.

6.1.2. Arkusz ewaluacji kompetencji kluczowych i uniwersalnych – dla ucznia

Przed Tobą arkusz ewaluacji kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych. Oceń, w jakim stopniu zgadzasz się z niżej wymienionymi stwierdzeniami, wpisując przy każdym cyfrę od 1 do 3, przy czym:

- 1 – oznacza, że całkowicie nie zgadzasz się ze stwierdzeniem;
- 2 – częściowo nie zgadzasz się ze stwierdzeniem;
- 3 – całkowicie zgadzasz się ze stwierdzeniem.

- potrafię korzystać z różnych źródeł informacji 1 – 2 – 3;
- potrafię analizować i dokonywać syntezy informacji pochodzących z różnych źródeł 1 – 2 – 3;
- zwracam uwagę na podobieństwa języka rosyjskiego do innych znanych mi języków 1 – 2 – 3;
- jestem otwarty(-a) na inne kultury 1 – 2 – 3;
- korzystam z narzędzi cyfrowych w celu doskonalenia swoich umiejętności językowych 1 – 2 – 3;
- potrafię sporządzać i analizować proste wykresy i tabele w języku rosyjskim 1 – 2 – 3;
- cechuje mnie twórcze i kreatywne podejście do rozwiązywania problemów językowych i pozajęzykowych 1 – 2 – 3;
- rozumiem potrzebę nieustannego uczenia się 1 – 2 – 3;
- potrafię dokonać samooceny, określając swoje mocne i słabe strony, a także wyznaczyć ścieżkę dalszego rozwoju w procesie uczenia się 1 – 2 – 3;
- potrafię dokonać oceny koleżeńskiej, określając zarówno mocne, jak i słabe strony swoich kolegów i koleżanek 1 – 2 – 3;
- znam i przestrzegam zasad uczenia się i komunikacji w zespole (grupie) 1 – 2 – 3;
- w procesie uczenia się potrafię wykorzystać zarówno swoje mocne, jak i słabe strony 1 – 2 – 3;
- wykorzystuję informację zwrotną przekazaną mi każdorazowo przez nauczyciela w celu doskonalenia swoich umiejętności 1 – 2 – 3;
- znam i korzystam ze strategii efektywnego przyswajania wiedzy w procesie uczenia się;
- potrafię wyznaczyć sobie własne cele edukacyjne 1 – 2 – 3;
- znam zasady zarządzania czasem w celu poprawy efektywności procesu uczenia się 1 – 2 – 3;
- czuję się odpowiedzialny(-a) za swoją wiedzę i umiejętności 1 – 2 – 3;
- potrafię wykorzystać wiedzę i umiejętności zdobyte podczas lekcji języka rosyjskiego w sytuacjach życia codziennego 1 – 2 – 3;
- dążę do rozwijania własnych potrzeb i zainteresowań, także tych związanych z przyszłym zawodem, w szkole i poza nią 1 – 2 – 3;
- wierzę w swoje możliwości i osiągnięcie sukcesu na różnych polach związanych z edukacją 1 – 2 – 3;
- chętnie dzielę się swoją wiedzą z innymi 1 – 2 – 3;
- w razie potrzeby proszę o pomoc w nauce 1 – 2 – 3;
- wiem, czym jest motywacja, i rozumiem jej znaczenie w procesie uczenia się 1 – 2 – 3;
- krytyczne myślenie pomaga mi w rozwiązywaniu problemów na lekcjach języka rosyjskiego 1 – 2 – 3;
- potrafię podać przykłady rosyjskich dzieł kultury i sztuki 1 – 2 – 3.

Komentarz metodyczny

Powyższe arkusze ewaluacji kompetencji kluczowych i uniwersalnych pozwalają nauczycielowi języka rosyjskiego dokonać analizy jakości wdrażanych działań. Analizując i porównując odpowiedzi swoje i uczniów, nauczyciel języka rosyjskiego będzie mógł wyciągnąć wnioski na temat tego, które kompetencje kluczowe czy umiejętności uniwersalne są kształtowane w sposób właściwy, a które nie. Tym samym będzie mógł

modyfikować metody/techniki kształtowania tych kompetencji w danej klasie, ale również w kolejnych latach pracy z innymi już uczniami. Znaczące różnice pomiędzy odpowiedziami uczniów i nauczycieli mogą wskazywać na niewłaściwe działania nauczyciela w celu kształtowania konkretnej kompetencji kluczowej lub uniwersalnej – np.: „w arkuszu dla nauczyciela prowadzący zajęcia zaznaczył, że wszyscy uczniowie potrafią podać przykłady rosyjskich dzieł kultury i sztuki, z ankiety przeprowadzonej z uczniami wynika jednak, że jedynie dwie osoby potrafią tego dokonać”. Rekomendacje do dalszej pracy powinny stanowić nowe pomysły na kształtowanie kompetencji, z którymi uczniowie mają problemy, np.: „celem kształtowania świadomości i ekspresji kulturalnej uczniowie będą cyklicznie organizowali wydarzenia promujące rosyjską kulturę i sztukę”.

6.2. Przeprowadzenie analizy SWOT w oparciu o wyniki ewaluacji kompetencji kluczowych

Zaprezentowana poniżej analiza wyników ewaluacji kompetencji kluczowych odnosi się do poprzedniego arkusza i została przedstawiona z wykorzystaniem analizy SWOT (ang. *S – strengths, W – weaknesses, O – opportunities, T – threats*). Taki sposób prezentacji wyników ewaluacji przeprowadzonej na podstawie arkusza z poprzedniego podrozdziału pozwala na oszacowanie mocnych i słabych stron kształtowania kompetencji kluczowych i uniwersalnych na lekcjach języka rosyjskiego oraz szans i zagrożeń zarówno z perspektywy wewnętrznej, dotyczącej konkretnej klasy (grupy uczniów), jak i zewnętrznej, wynikającej przede wszystkim z perspektywy otoczenia, w jakim znajduje się badana grupa uczniów.

Perspektywa wewnętrzna

Mocne strony:

- większość uczniów na lekcjach języka rosyjskiego potrafi korzystać z różnych źródeł informacji także w celu ich analizy i syntezy;
- wszyscy uczniowie wykorzystują narzędzia cyfrowe w celu doskonalenia umiejętności językowych;
- większość uczniów rozumie potrzebę nieustannego doskonalenia swoich umiejętności oraz wykorzystuje swoje mocne i słabe strony w procesie uczenia się; potrafi dokonać samooceny i oceny koleżeńskiej;
- większość uczniów w szkole i poza nią dąży do rozwijania własnych potrzeb i zainteresowań, także tych związanych z przyszłym zawodem, w szkole i poza nią.

Słabe strony:

- większość uczniów nie potrafi sporządzić i przeanalizować wykresów i tabel w języku rosyjskim;
- większość uczniów nie potrafi podać przykładów rosyjskich dzieł kultury i sztuki;
- uczniowie niechętnie dzielą się swoją wiedzą z innymi, a podczas pracy w grupach nie zawsze przestrzegają zasad współpracy;
- nieliczni uczniowie wykorzystują informację zwrotną od nauczyciela w celu doskonalenia swoich umiejętności.

Perspektywa zewnętrzna

Szanse:

- uczniowie są zmotywowani do rozwijania swoich umiejętności językowych i pozajęzykowych poprzez korzystanie z różnych źródeł informacji;
- uczniowie są świadomi możliwości, jakie dają narzędzia cyfrowe w kontekście doskonalenia swoich umiejętności;
- świadomość potrzeby nieustannego doskonalenia swoich umiejętności może przełożyć się na dostosowywanie się uczniów do zmieniających się warunków na rynku pracy.

Zagrożenia:

- w szkole nie kładzie się nacisku na kształtowanie kompetencji matematycznych oraz kompetencji w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii;
- pomoc koleżeńska nie jest popularna w szkole, zbyt rzadko angażuje się uczniów w prace zespołowe;
- w informacji zwrotnej udzielanej uczniom brakuje konkretnych wskazówek umożliwiających im wskazanie sposobu nabycia wiedzy i umiejętności oraz poprawę otrzymanej oceny.

Komentarz metodyczny

Powyższa matryca pozwala nauczycielowi języka rosyjskiego na klarowne przedstawienie wniosków z ankiet (nauczyciela i uczniów). Sformułowane na jej podstawie przykładowe rekomendacje mogą brzmieć następująco:

- należy motywować uczniów do dzielenia się wiedzą poprzez pokazywanie im korzyści płynących z takiego działania;
- należy zachęcać nauczycieli do stosowania pracy metodą projektu w celu kształtowania kompetencji kluczowych i uniwersalnych (przykładowe scenariusze pracy metodą projektu o charakterze interdyscyplinarnym stanowią pakiet narzędzi towarzyszących programowi nauczania *Русский? Договоримся!* autorstwa Szymona Domańskiego i Rafała Otręby).

BIBLIOGRAFIA

Dziewanowska D., 2019, *Грамматика без проблем. Gramatyka języka rosyjskiego z ćwiczeniami*, Warszawa: WSiP.

Ginter A., Tulina-Blumental I., 2015, *Vot leksika! Repetytorium leksykalne języka rosyjskiego z ćwiczeniami*, Warszawa: Wydawnictwo Szkolne PWN.

Gryz I., 2013, *Planowanie testów językowych – kryteria poprawności*, [w:] „Językoznawstwo: współczesne badania, problemy i analizy językoznawcze”, nr 7, s. 41–46.

Kmieciak M., Wujec S., 2019, *Вот и мы по-новому*, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.

Niemierko B., 2000, *Pomiar wyników kształcenia*, Warszawa: WSiP.

Nowotniak J., 2019, *Ewaluacja edukacyjna. Społeczne światy ewaluatorów*, Kraków: Wydawnictwo Impuls.

Sury Z., 2020, *Ewaluacja w pracy nauczyciela*, Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Spis ilustracji i grafik dostępnych w internecie

- pixabay.com (dostęp 17.11.2022);
- pixabay.com (dostęp 17.11.2022);
- pixabay.com (dostęp 17.11.2022);
- pixabay.com (dostęp 17.11.2022);
- papik.pro (dostęp 17.11.2022);
- pixabay.com (dostęp 17.11.2022);
- pixabay.com (dostęp 17.11.2022).

Szymon Domański – nauczyciel mianowany. Od 2017 roku uczy dwóch języków obcych (angielskiego i rosyjskiego) w Szkole Podstawowej im. hr. Władysława Zamoyskiego nr 90 w Poznaniu. Nauczanie języka rosyjskiego wprowadził w formie zajęć dodatkowych we współpracy ze szkolnym Stowarzyszeniem 90-tka oraz w ramach poznańskiego programu profilaktycznego. Entuzjasta projektów mających na celu wspieranie wszystkich uczniów w osiąganiu sukcesów dydaktycznych. W 2018 roku współtworzył projekt „WspieraMY” mający na celu wyrównanie szans wśród uczniów z problemami, a także uczenie języków obcych ciekawymi, kreatywnymi metodami prowadzącymi do zwiększenia indywidualizacji nauczania, a w konsekwencji do wzrostu autonomii ucznia. W roku szkolnym 2019/2020 koordynował z ramienia szkoły XI edycję ogólnopolskiego projektu „Szkoły otwartej na wielokulturowość”. Działania podejmowane w ramach projektu pozwoliły na stworzenie przyjaznej i otwartej przestrzeni dla wszystkich: uczniów, rodziców i nauczycieli.